

**Komparace daňového
zatížení u fyzických osob se
zaměřením na osoby
samostatně výdělečně činné
a společnost s ručením
omezeným**

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Veronika Solilová, Ph.D.

Iva Tenorová

Brno 2016

Touto cestou bych ráda poděkovala své vedoucí práce Ing. Veronice Solilové, Ph.D. za cenné rady, připomínky a odborné vedení bakalářské práce. Zároveň nesmím opomenout podporu mé rodiny a nejbližších přátel, za což jim patří také mé velké díky.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Komparace daňového zatížení u fyzických osob se zaměřením na osoby samostatně výdělečně činné a společnost s ručením omezeným**

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 12. prosince 2016

Abstract

Tenorová, I., Comparison of taxation at person income tax focusing on sole proprietor and private limited company. Bachelor thesis. Brno: MENDELU in Brno, 2016.

Bachelor thesis deals with the comparison of the total tax burden on sole proprietor and private limited company from the perspective of personal income tax and corporate income tax. In this work are taken into account the initial establishment costs of selected legal forms of business. Furthermore payments on public social and health insurance. For comparison is used for example a family business who is maintained as a private limited company versus sole proprietor, which distributes it's income among the collaborators.

Keywords

Tax, personal income tax, corporate income tax, tax burden, comparison, sole proprietor, private limited company, public social security and health insurance.

Abstrakt

Tenorová, I., Komparace daňového zatížení daně z příjmů fyzických osob se zaměřením na osobu samostatně výdělečně činnou a společnost s ručením omezeným. Bakalářská práce. Brno: MENDELU v Brně, 2016.

Bakalářská práce Komparace daňového zatížení daně z příjmů fyzických osob se zaměřením na osobu samostatně výdělečně činnou a společnost s ručením omezeným se zabývá celkovým daňovým zatížením z pohledu daně z příjmů fyzických a právnických osob. V práci jsou zohledněny prvotní náklady na založení vybraných právních forem podnikání. Dále povinnost plateb na veřejném sociálním a zdravotním pojištění. Pro porovnání je využito příkladu rodinného podniku, který je vedený jako společnost s ručením omezeným versus OSVČ, která rozděluje své příjmy mezi spolupracující osoby.

Klíčová slova

Daň, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, komparace, osoba samostatně výdělečně činná, společnost s ručením omezeným, veřejné sociální a zdravotní pojištění.

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce	10
3	Metodika	11
4	Literární rešerše	12
4.1	Základní pojmy a funkce daní.....	12
4.1.1	Charakteristika daňové soustavy ČR.....	13
4.2	Daň z příjmů fyzických osob	13
4.2.1	Předmět daně.....	14
4.2.2	Základ daně a daňová ztráta	20
4.2.3	Metodika stanovení základu daně z příjmů fyzických osob	20
4.2.4	Zdaňovací období, termíny a zálohy	25
4.3	Daň z příjmů právnických osob	26
4.3.1	Předmět daně.....	27
4.3.2	Základ daně a výpočet daně z příjmů PO	27
4.3.3	Zdaňovací období, termíny a zálohy	32
4.3.4	Zdaňování společnosti s ručením omezeným	32
4.4	Základní problematika vztahující se k odvodům pojistného v ČR.....	34
4.4.1	Zdravotní pojištění	34
4.4.2	Sociální zabezpečení	35
4.4.3	Registrace.....	38
4.4.4	Přehledy k SP a ZP.....	38
5	Vlastní práce	39
5.1	Náklady spojené se založením	39
5.1.1	Osoba samostatně výdělečně činná	39
5.1.2	Společnost s ručením omezeným.....	40
5.2	Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným	43
5.2.1	Údaje o společnosti ATV Moravia s.r.o.....	43
5.2.2	Účetní závěrka za rok 2015 a odpisy DHM	43

5.2.3	Daňové zatížení společníků s.r.o.	44
5.2.4	Zapojení spolupracujících osob	50
6	Diskuze	61
7	Závěr	64
8	Literatura	67
8.1	Zákony.....	70
9	Seznam obrázků	71
10	Seznam tabulek	72
11	Seznam zkratk	73

1 Úvod

Daně tvoří již od dávné minulosti součást našich životů. Jejich existence sahá ke zrodům prvních států. Na území České republiky se začala vytvářet jednotná daňová soustava na konci 19. století. Dnes daňová soustava v ČR vytváří systém přímých a nepřímých daní. Pokud je prostředkem naší obživy podnikání, existuje zde mnoho možností, jak svou daňovou povinnost optimalizovat. Zjednodušeně řečeno, je přirozenou snahou každého daňového subjektu optimalizovat svou daňovou povinnost tak, aby odvedená daň byla co nejmenší. Celkovým zatížením se rozumí nejen zatížení konkrétní daňovou povinností, ale také zatížení odvody na sociálním a veřejném zdravotním pojištění.

Jelikož jsem zaměstnána v rodinné firmě, jejíž právní forma podnikání je společnost s ručením omezeným, hledala jsem možné způsoby, jak do budoucna optimalizovat její daňové zatížení. To byl hlavní důvod výběru výše uvedeného tématu bakalářské práce. Problematika rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující osoby je dle mého názoru v očích veřejnosti málo známá, přestože existuje mnoho variant, jak snížit celkovou daňovou zátěž a ušetřit na zákonných odvodech. Je nutné zmínit, že rozdělování se týká pouze fyzických osob, podnikajících dle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dle tohoto paragrafu je možné, aby osoba samostatně výdělečně činná rozdělila své příjmy a výdaje mezi spolupracující osoby - konkrétně manžela/ku, osoby žijící ve společné domácnosti, nebo členy rodinného závodu. Poslední zmíněný typ se stal podnětem pro porovnání právě se zvolenou společností, která je podnikem rodinného typu.

Podstatnou výhodou zavedení institutu spolupracujících osob je fakt, že samotnou spolupráci neupravuje zákon. V praxi to znamená, že není potřeba uzavírat pracovní smlouvy. Pro spolupracující osobu plyne pouze povinnost registrace k dani z příjmů a ohlášení počátku spolupráce své veřejné zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení. Dále je povinností podávat daňové přiznání. Každá spolupráce je specifická mnoha faktory, příkladem budiž způsob rozdělování příjmů a výdajů, přesněji mezi jaké osoby a v jakém objemu. Dalším faktorem může být např. zákonné omezení rozdělování příjmů a výdajů.

Na základě komparace modelových situací, chci v rámci své bakalářské práce ověřit klady a zápory zavedení institutu rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující osoby a provést celkové srovnání daňového zatížení vůči společnosti s ručením omezeným.

2 Cíl práce

Hlavním cílem mé bakalářské práce bude identifikovat skutečnost, který typ celkového zdanění bude pro porovnávané subjekty nejvýhodnější. Sledován bude také vliv odvodů veřejného zdravotního pojištění a odvodů pojistného na sociální zabezpečení. Na základě zjištěných skutečností bude formulováno doporučení ohledně budoucího výběru právní formy podnikání. Dále budou zhodnoceny výhody a nevýhody této optimalizace.

U společnosti s ručením omezeným bude určena varianta, která by optimalizovala rozdělení příjmů společníků. U osoby samostatně výdělečně činné se zaměřím na možnost uplatnění výdajů procentem z příjmů a využití rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby. Dosažení tohoto cíle chci provést na základě metody modelování reálných variant, které mohou při využití institutu spolupracujících osob nastat. V závěru práce shrnu výhody a nevýhody problematiky spolupracujících osob.

Dílčím cílem práce bude vyhodnocení nákladů souvisejících se založením výše uvedených právních forem podnikání, které je nezbytné zohlednit při počátečním výběru formy podnikání. Poslední částí bude zvážení dopadů odvodů pojistného při volbě spolupracujících osob a dalších aspektů s nimi spojených.

3 Metodika

Bakalářská práce je koncipována do teoretické části zvané Literární rešerše a praktické části zvané Vlastní práce.

V Literární rešerši bude využita metoda deskripce. Nalezen bude teoretický základ, který je nutný k pochopení druhé části bakalářské práce. Uveden bude základní popis pojmů spojených s daňovou soustavou České republiky dle aktuální platné legislativy. Vymezen bude popis zdaňování příjmů fyzických osob, kde bude na základě stanovení předmětu daně vysvětlena problematika dle jednotlivých paragrafů, se zaměřením na spolupracující osoby dle § 7. Dle přehledného schématu bude nastíněna metodika výpočtu základu daně z příjmů fyzických osob, a dále doplněna o další nezbytné informace spojené s daňovou povinností osoby samostatně výdělečně činné. Vedle objasnění zdaňování příjmů fyzických osob bude pozornost věnována také zdaňování příjmů právnických osob. Po uvedení základních faktů ohledně předmětu daně a pojmů s daňovou optimalizací bude objasněn také výpočet základu daně a vysvětleno odpisování obchodního majetku právnických osob. Vysvětlena bude dále problematika rozdělování podílů na zisku ve společnosti s ručením omezeným. Na závěr Literární rešerše bude popsán postup při výpočtu plateb pojistného na veřejné zdravotní a sociální pojištění. V Literární rešerši bude čerpáno z právních předpisů, odborné literatury a internetových zdrojů, které budou uvedeny na konci bakalářské práce v sekci Literatura.

V druhé části bakalářské práce - ve Vlastní části - bude využívána metoda modelování a komparace. Na úvod zde bude uvedena kalkulace nákladů spojená se založením podnikání osoby samostatně výdělečně činné a společnosti s ručením omezeným. Následně bude stručně popsána rodinná společnost ATV Moravia s.r.o., kterou jsem si vybrala pro porovnání v rámci své bakalářské práce. Po souhrnu hospodaření společnosti v roce 2015 a popisu současného způsobu odměňování společníků uvedu možné varianty odměňování společníků, které by společnost mohla využít v rámci své daňové optimalizace v budoucnu. V další části se dostanu k samotnému jádru bakalářské práce, konkrétně k porovnání celkového daňového zatížení samostatně výdělečně činné osoby s využitím spolupracujících osob oproti celkovému zdaňování ve společnosti s ručením omezeným. Nastíněn bude model budoucího využití institutu spolupracujících osob, kdy bude zapojeno manželky a dětí společníků, kteří ve firmě pracují. V neposlední řadě bude uvedena povinnost odvodů na veřejném zdravotním pojištění a sociálním pojištění. Z praxe budou uvedeny také situace, které mohou nastat na základě využití spolupracujících osob z hlediska dobrovolných odvodů na nemocenské pojištění.

V závěru práce v části Diskuze vyvodím metodou syntézy a analýzy závěry z modelových situací rozdělování podílů na zisku společníků a závěry ohledně využívání spolupracujících osob v rámci daňové optimalizace fyzické osoby.

4 Literární rešerše

4.1 Základní pojmy a funkce daní

Pro pochopení daňové problematiky je nezbytné vysvětlení následujících základních pojmů. Daň je definována jako „povinná, nenávratná a zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní.“ Daně představují jeden druh příjmů veřejných rozpočtů. Mezi veřejné rozpočty se řadí státní rozpočet, municipální rozpočty¹, a také rozpočty vyšších stupňů územní samosprávy a veřejných fondů. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 11)

Neúčelovostí daně se rozumí skutečnost, že konkrétní daň v určité výši nemá financovat konkrétní vládní projekt, ale že se stane součástí celkových příjmů veřejných rozpočtů. Nadále se z něj budou financovat různé veřejné potřeby. Neekvivalentnost má význam takový, že poplatník nemá nárok na protihodnotu ve výši odpovídající jeho platbě. (Kubátová, 2010, str. 16)

Daňový subjekt můžeme charakterizovat jako osobu, která je povinná odvádět a zaplatit daň. Mezi takové daňové subjekty řadíme poplatníka a plátce. Poplatník je povinen odvádět daň ze svých vlastních prostředků, oproti tomu plátce daně je subjekt, který daň odvádí. (Štohl, 2016, str. 10)

Funkce daní:

Mezi primární funkce daní se řadí fiskální, která byla nepřímo popsána již výše v textu. „Jedná se o schopnost naplnit veřejný rozpočet.“ (Vančurová a Láchová, 2014, str. 9)

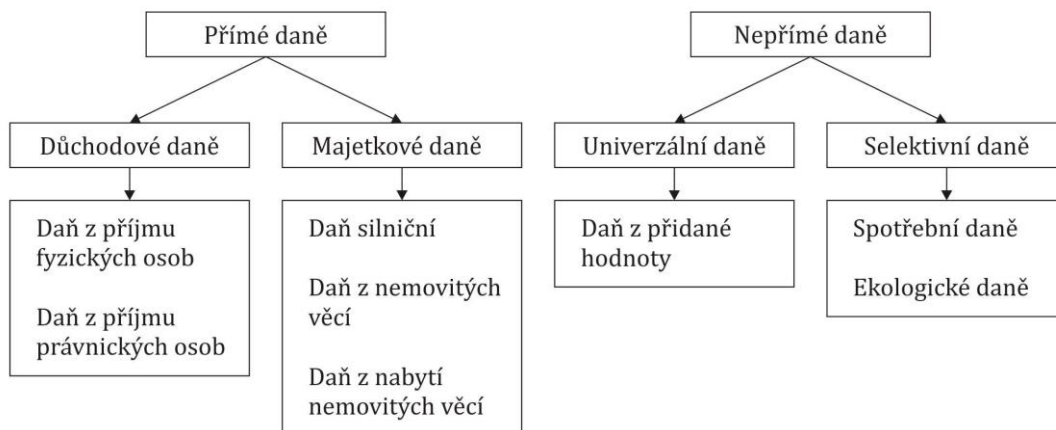
Daně dále plní funkci alokační, která řeší problematiku investování (umísťování) vládních výdajů a optimálního rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebu. Stabilizační funkce veřejných financí znamená zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti, cenové stability a ekonomického růstu. V neposlední řadě je významná také funkce redistribuční. Důležitá je z toho důvodu, že v ekonomice bez existence vlády by vlastnictví zdrojů, dovedností, zručností a určitých pozic, vedlo k nezvratnému rozdělení bohatství a důchodů, které by mělo za následek zvýšení rozdílů mezi obyvatelstvem. (Široký, 2015, str. 20)

Veřejné finance (daně) mají za úkol přesunout část důchodů a bohatství směrem od bohatších jedinců k chudším. (Kubátová, 2010, str. 19)

¹ Pod pojmem municipální rozpočty rozumíme nástroj komunální a regionální politiky dané samosprávné jednotky, např. obce, města a mikroregionu. Slouží zejména k prosazování zájmů místního obyvatelstva, financování veřejných statků a služeb, a také k realizaci rozvojové koncepce samosprávy. (Hejduková, 2015, str. 39)

4.1.1 Charakteristika daňové soustavy ČR

Základní přehledem o tom, které daně tvoří daňovou soustavu ČR, nabízí následující schéma:

Obrázek 1: Charakteristika daňové soustavy ČR

Zdroj: Daň z příjmů srozumitelně, 2015.

Daňový systém se skládá z daní přímých a nepřímých. Daně z příjmů a daně z majetku se souhrnně nazývají přímými daněmi. Naproti tomu daně ze spotřeby spadají do nepřímých daní. (Kukalová, Moravec a Šulcová-Seidlová, 2015, str. 18)

Přímé daně jsou charakteristické tím, že osoba plátce a poplatníka je stejná osoba. Např. u daně z příjmů právnických osob daň odvádí stejná osoba, k jejíž tíži částka jde. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 13)

U nepřímých daní vypočítává a odvádí daň plátce, čili plátce nepřímých daní nemusí být subjektem, na který bezprostředně dopadá daňová povinnost, protože daňová povinnost se přesouvá na poplatníka. (Kukalová, Moravec a Šulcová-Seidlová, 2015, str. 18)

4.2 Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby (bez ohledu na občanství, věk, nebo zda jsou zapsány do obchodního rejstříku), pokud měly příjmy podléhající dani z příjmů fyzických osob (dále jen „FO“). (Štohl, 2016, str. 14)

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“ je předepsána zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění obsahujících celou řadu novel. Tento zákon obsahuje i daň z příjmů právnických osob. (Kukalová, Moravec a Šulcová-Seidlová, 2015, str. 24)

Poplatníci DPFO se člení do dvou skupin:

- daňoví rezidenti - jsou to poplatníci, kteří mají na území České republiky (dále jen „ČR“) bydliště, nebo se zde obvykle zdržují (to znamená, že pobývají na území ČR alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce). Daňová povinnost se vztahuje i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Aby nedocházelo ke dvojímu zdaňování, jsou mezi státy uzavírány smlouvy o této skutečnosti.
- daňoví nerezidenti – jsou to poplatníci, kteří nemají na území ČR bydliště a zdržují se zde méně než 183 dnů v příslušném kalendářním roce. Tito poplatníci budou zdaňovat pouze příjmy ze zdrojů na území ČR. (Marková, 2016, str. 12)

Pro lepší pochopení pozdější problematiky daní z příjmů je nutné také vysvětlit pojem bezúplatný příjem. „Základní charakteristickým znakem bezúplatných příjmů pro účely zákona o daních z příjmů je absence jakéhokoliv protiplnění.“ Jedná se například o příjem ve formě prospěchu z titulu daru a dědictví. (Finanční správa, 2016)

4.2.1 Předmět daně

Mezi předmět daně řadíme následující příjmy dle § 3, odst. 1 ZDP:

- příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§ 6)
 - plnění v podobě příjmů z pracovněprávního, služebního nebo členského a obdobného poměru, příjmy z dohod konaných mimo pracovní poměr, příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným, a jiné,
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
 - příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živnostenského a jiného podnikání, příjmy z nezávislé činnosti, příjmy společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti, a jiné,
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
 - úroky z vkladů, poskytnutých úvěrů a zápůjček, podíly na zisku z majetkového podílu ve společnostech a družstvech, dávky penzijního připojení se státním příspěvkem, dávky penzijního pojištění, plnění ze soukromého životního pojištění po snížení o zaplacené pojistné, a jiné,
- příjmy z nájmu (§ 9),
 - z nájmu nemovitých věcí nebo bytů v osobním vlastnictví, příjmy z dlouhodobého nebo opakovaného nájmu movitých věcí, které nejsou obchodním majetkem, příjmy z pachtu obchodního závodu,
- ostatní příjmy (§ 10),
 - ostatní příjmy jsou příjmy, které nelze zařadit do předchozích skupin. Jsou to například příjmy z příležitostných činností, příležitostného nájmu, z prodeje nemovitých věcí, ceny z veřejných

soutěží a výhry v loteriích, přijaté výživné, apod. (Běhounek, 2016, str. 23)

Příjmem ve smyslu odst. 1 se rozumí, příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou. (Financnisprava.cz, 2015)

K nepeněžnímu příjmu mohu uvést například vzájemný zápočet pohledávek a dluhů z prodeje zboží nebo služeb. Také může docházet k nepeněžnímu příjmu u zaměstnance spočívajícímu ve slevách z cen výrobků, zboží nebo služeb. Jako poslední příklad mohu uvést případ bezplatného využívání motorového vozidla zaměstnavatele nejen ke služebním, ale i k soukromým účelům. (Štohl, 2016, str. 15)

Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků § 6 ZDP:

Příjmy ze závislé činnosti jsou zejména:

- příjmy z pracovněprávního nebo obchodního poměru, v nichž je poplatník povinen dbát příkazců plátce,
- příjmy za práci člena družstva, společníka společností s ručením omezeným, komanditisty komanditní společnosti²,
- odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Mezi příjmy ze závislé činnosti patří i nepeněžní příjmy, které byly již vysvětleny výše v textu. Poplatník daně z příjmů ze závislé činnosti dle § 6 je označován jako zaměstnanec. Plátcem této daně je zaměstnavatel. Zaměstnavatel odvádí z příjmů ze závislé činnosti daň formou měsíční zálohy na dani z příjmů, nebo formou srážkové daně ve výši 15 % dle § 6 odst. 4 zákona o daních z příjmů (dále jen „ZDP“). Příjmy dle § 6 zvyšujeme o pojistné na sociálním a zdravotním pojištění zaměstnance, které hradí zaměstnavatel. Pro posouzení, jakým způsobem bude provedeno zdanění mzdy daní z příjmů ze závislé činnosti, je rozhodující, zda má zaměstnanec podepsáno Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dle § 38 odst. 4 a 5 ZDP. Jedná se o formulář, na základě něhož zaměstnavatel uplatňuje nezdanitelné části základu daně u zaměstnance. O tomto uplatňování bude zmíněno později v mé práci. Na základě výše uvedeného prohlášení mohou být u zdanění příjmů ze závislé činnosti uplatňovány dva typy režimů:

- 1) zdanění příjmů, kdy je uplatňována záloha na daň. Pokud poplatník podepsal Prohlášení k dani, bude uplatňováno dle ustanovení v § 38 ZDP, to znamená prostřednictvím zálohy. Záloha ze základu pro výpočet zálohy činí 15 % ze základu daně (dále jen „ZD“). Pokud poplatník nepodepsal Prohlášení k dani, tak u příjmů na základě dohody o provedení práce nad 10.000,- Kč jsou uplatněny zálohy na daň ve výši 15 % ze ZD,

² Komanditista komanditní společnosti ručí za závazky společnosti do výše svého vkladu zapsaného v obchodním rejstříku. (businesscenter.cz, 2016)

- 2) zdanění příjmů srážkovou daní ve výši 15 % dle § 6 odst. 4 ZDP ze samostatného ZD. Pokud poplatník nepodepsal prohlášení k dani z příjmů FO a jeho příjem z dohody o provedení práce nepřevýšil 10.000,- Kč za kalendářní měsíc. (Otavová a Marková, 2015, str. 44-45)

Pro snadnější pochopení problematiky jsou uvedeny také typy dohod vykonaných mimo pracovní poměr. Jsou to:

- dohoda o provedení práce (dále jen „DPP“) – od pracovní smlouvy se odlišuje tím, že je sjednávána na výkon, který má směřovat ke konkrétnímu výsledku. Není vyloučeno, aby mezi stejným zaměstnavatelem a zaměstnancem bylo sjednáno několik DPP, je ovšem nutné dodržet, aby rozsah práce celkově nepřesáhl 300 hodin. Pokud je měsíční příjem z DPP nižší nebo roven 10.000,- Kč, není odváděno sociální ani zdravotní pojištění. Pokud je limit překročen, pojistné se musí odvést,
- dohoda o pracovní činnosti (dále jen „DPČ“) – lze uzavřít na opakující se činnosti nepřesahující rozsah práce 300 hodin pro jednoho zaměstnavatele v kalendářním roce, avšak rozsah pracovní doby nesmí překročit v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby. Pokud je měsíční příjem z DPČ nižší než 2.500,-, není odváděno sociální ani zdravotní pojištění. V případě, že je částka rovna či vyšší než 2.500,- Kč, pojistné se musí odvést. (Janků a kolektiv, 2013, str. 358)

Pokud má zaměstnanec se svým zaměstnavatelem pracovní smlouvu a podepsal Prohlášení k dani, je nutné odvádět v průběhu zdaňovacího období zálohu na daň z příjmu. K této záloze se dostaneme takovým způsobem, jestliže k měsíční hrubé mzdě přičteme sociální pojistné hrazené zaměstnavatelem (25 %) a zdravotní pojistné hrazené zaměstnavatelem (9 %). Vznikne nám tzv. superhrubá mzda. Z ní následně vypočítáme zálohu na daň před uplatněním veškerých slev. Sazba daně činí 15 %. Takto vypočítaná záloha na daň z příjmů se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Získaná částka ovšem není konečná. Je možné si odečíst slevy na dani, které blíže upřesním níže v mé práci. (Štohl, 2016, str. 28)

Příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP:

Příjmy ze samostatné činnosti jsou zejména:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání,
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti³ na zisku.

³ Komplementář komanditní společnosti ručí za závazky společnosti neomezeně. (businesscenter.cz, 2016)

Díličím základem daně z příjmů ze samostatné činnosti jsou příjmy snížené o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů dle § 7 odst. 3 ZDP.

Zákon nám říká, že je možné uplatňovat výdaje buď ve skutečné výši, nebo procentem příjmů. Záleží na tom, co bude pro poplatníka výhodnější.

Poplatník může uplatnit:

- výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů,
 - poplatník vede daňovou evidenci dle § 7b⁴
 - poplatník vede účetnictví⁵
- výdaje procentem z příjmů dle jednotlivých druhů příjmů - tzv. paušální výdaje (Mísařová a Otavová, 2015, str. 52)

Uplatňování výdajů procentem z příjmů (tzv. paušální výdaje)

Pokud jsou použity paušální výdaje u díličího ZD (§ 7), musí být použity u všech příjmů tohoto díličího ZD. V praxi to znamená, že nelze kombinovat se skutečnými výdaji. U paušálních výdajů nelze uplatnit slevu na dani na druhého z manželů s příjmy do 68.000,- Kč a slevy na vyživované děti, pokud díličí ZD podle § 7 činí více než 50 % celkového ZD. (Štohl, 2016, str. 36).

Tabulka 1: Uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů podle činností

Druh příjmů	Procento z příjmů	Limit max. výdajů v Kč
ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství	80 %	1.600.000,-
ze živností řemeslných (viz. příloha č. 1 živn. zákona)	80 %	1.600.000,-
ze živností ostatních	60 %	1.200.000,-
z jiného podnikání (např. advokáti, daňoví poradci)	40 %	800.000,-
z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %	600.000,-

Zdroj: Daně, 2016.

⁴ Daňová evidence vychází z dříve známého jednoduchého účetnictví. Při zjišťování ZD vychází z rozdílu mezi příjmy a výdaji. Informuje nás o stavu a pohybu majetku. Obsahuje evidenci příjmů a výdajů, knihu pohledávek a závazků, karty dlouhodobého majetku, evidenci zásob, mzdovou evidenci a karty rezerv. (Pilátová a kolektiv, 2016, str. 35)

⁵ Účetnictví nám poskytuje mnohem komplexnější pohled na hospodaření podnikatele. Při zjišťování ZD vychází z výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření zjišťujeme rozdílem mezi výnosy a náklady. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 54)

Spolupráce osob a využití pro daňovou optimalizaci:

Při spolupráci osob žijících s poplatníkem ve společné hospodařící domácnosti se nevyžaduje příbuzenský vztah spolupracujících osob k poplatníkovi, ale podmínkou je, že tyto osoby žijí ve společné hospodařící domácnosti s poplatníkem. Půjde tedy nejen o veškeré členy rodiny, ale i o další cizí osoby.

S tématem spolupracující osoby souvisí pojem rodinný závod. Je to zcela nový institut, který je opsán z italského názvu „impresa familiare“. „Jedná se organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti.“ (Pelc a Pelech, 2016, str. 236)

Tento pojem není charakterizován předmětem podnikání, ale osobami, které se na provozu účastní. Člen rodiny, který se zúčastňuje na provozu rodinného závodu, ale nesdílí společnou domácnost, je považován i přesto za spolupracující osobu. V rodinném podniku také mezi jednotlivými příslušníky neexistují pracovní právní vztahy. To znamená, že jedna osoba nezaměstnává druhou. Jedná se pouze o formu rodinné výpomoci, kdy podniká pouze jedna osoba. Ta má vlastní identifikační číslo a živnostenské, nebo jiné oprávnění. Problém spočívá ve ztrátě odpovědnosti, která v zákonu není dostatečně určena, a do budoucna v ní mohou nastat určité problémy. (Pelc a Pelech, 2016, str. 236)

Z pohledu pojistného je na spolupracující osobu nahlíženo jako na osobu samostatně výdělečně činnou, tedy s povinností odvádět pojistné. Zapojení spolupracující osoby do podnikání může představovat vyšší odvod sociálního a zdravotního pojištění (jedná se o výdaje daňově neuznatelné), na druhou stranu může vést ke snížení daňové povinnosti k dani z příjmů fyzické osoby např. prostřednictvím slevy na dani nebo nezdanitelných položek. Na spolupracující osobu můžete rozdělit pouze příjmy dosažené při samostatné činnosti (s výjimkou podílů na zisku společníků v.o.s. a komplementářů k. s.) a k nim příslušející výdaje. Výhodou spolupráce osob je, že poměr přerozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu nemusí odpovídat skutečné spolupráci. I při zcela minimální spolupráci je možné rozdělit plnou výši maximální možné částky. Důležité je upozornit, že na spolupracující osoby nelze rozdělit příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu, ostatní příjmy a samozřejmě ani příjmy ze závislé činnosti. (Hnátek, 2016, str. 74).

Na spolupracujícího manžela/ku lze převést max. 50 % příjmů a výdajů, na ostatní spolupracující osoby v úhrnu max. 30 % příjmů a výdajů. Maximální rozdíl příjmů a výdajů převedených na manželku či manžela je 540.000,- Kč při spolupráci po celé zdaňovací období, nebo 45.000,- Kč za každý i započatý měsíc spolupráce. Maximální rozdíl příjmů a výdajů převedených na ostatní spolupracující osoby je 180.000,- Kč při spolupráci po celé zdaňovací období, nebo 15.000,- Kč za každý i započatý měsíc spolupráce. Při rozdělení příjmů na manžela či manželku nelze uplatnit slevu na manžela či manželku, při rozdělení příjmů na vyživované děti nelze uplatnit daňové zvýhodnění. Nelze také použít v případě stanovení daně paušální částkou podle §7a ZDP. Na spolupracující osoby lze převést i daňovou ztrátu z podnikání a jiné samostatné činnosti. Také spolupracující osoba může vykázat ztrátu z vlastní činnosti. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 63).

Příjmy a výdaje nelze rozdělit na:

- děti, až do ukončení jejich povinné školní docházky,
- děti, pokud jsou uplatňovány jako osoby vyživované (to znamená je na ně uplatňováno daňové zvýhodnění),
- zemřelou spolupracující osobu.

Oznamovací povinnost:

Zahájení spolupráce při podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti je povinen poplatník oznámit správci daně do patnácti dnů. Za nesplnění této povinnosti může správce daně udělit poplatníkovi pokutu. Spolupracující osoba je chápána jako osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) i pro účely zdravotního a sociálního pojištění, a proto má oznamovací povinnost i vůči zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení. (Štohl, 2016, str. 39).

Příjmy, které nejsou předmětem daně:

Zákon obsahuje taxativní výčet příjmů, které nejsou předmětem daně. Jsou uvedeny v § 3 odst. 4 ZDP. Níže uvádím z mého pohledu nejvýznamnější body:

- příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů podle zákona upravující podmínky převodu majetku státu na jiné osoby,
- příjmy z nabytí majetku v rámci restituce a rehabilitace,
- přijaté úvěry a zápůjčky,
- příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů. (Marková, 2016, str. 8)

Zákon dále vyjmenovává příjmy, které souvisejí se závislou činností, ale které nejsou příjmy ze závislé činnosti a nejsou předmětem daně. Zpravidla jsou to příjmy, které vydá zaměstnanec v souvislosti se svou činností. Například cestovní náhrady do výše stanové zákonem, náhrady za opotřebování vlastního nářadí a pomůcek, hodnota poskytovaných hygienických a ochranných pracovních prostředků a jiné. (Kukalová, Moravec, Šulcová-Seidlová, 2015, str. 28)

Příjmy osvobozené od daně:

Příjmy FO, které jsou od daně z příjmů osvobozeny, jsou uvedeny v ZDP na několika místech. Pokud se jedná o úplatné příjmy, jsou uvedeny v:

- § 4 ZDP – osvobození obecné – např. příjmy z prodeje majetku (netýká se obchodního majetku), osvobození je svázáno s dobou, která uplynula od jeho nabytí,
- § 6 odst. 9 ZDP – osvobození příjmů ze závislé činnosti – např. hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatele zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti, zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozující veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,

- § 10 odst. 3 ZDP – osvobození ostatních příjmů – např. výhry z loterie a sázek, bezúplatné příjmy. (Běhounek, Přib a Šulc, 2016, str. 182)

Od roku 2014 jsou předmětem daně také bezúplatné příjmy z dědění a darování. Jejich osvobození je poté následně řešeno v § 4 odst. 1 písm. a) ZDP. (Mísařová, Otavová 2015, str. 35)

4.2.2 Základ daně a daňová ztráta

„Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až § 10 není stanoveno jinak.“ (Štohl, 2016, str. 23)

Zdaňovacím obdobím daně z příjmů u fyzických osob je vždy kalendářní rok. Je nutné uvést, že do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně (§ 4, § 4a, § 10) a příjmy, pro které je dále stanoveno, že se z nich vybírá daň zvláštní sazbou daně, podle § 36 (tzv. srážkovou daní). (Marková, 2015, str. 12)

Každý daňový poplatník může mít různé druhy příjmů (např. ze zaměstnání, z podnikání, apod.). Všechny příjmy jsou zákonem o DPFO rozděleny do pěti skupin. Rozdíl příjmů a výdajů v každé skupině tvoří dílčí základ daně (dále jen „DZD“). Pokud má poplatník ve zdaňovacím období dva nebo více různých druhů příjmů, je ZD součet dílčích ZD. Tento základ daně se nazývá celkovým základem daně. Níže je uveden výpočet ZD z příjmů FO. (Kukalová, Moravec a Šulcová-Seidlová, 2015, str. 36)

ZDP v § 5, odst. 3 stanovuje, že pokud výdaje přesahují příjmy ze samostatné činnosti dle § 7, a příjmy z nájmu dle § 9, je rozdíl ztrátou. Daňovou ztrátu lze poté odečíst od ZD nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích následující bezprostředně po zdaňovacím období, za které se daňová ztráta vyměřuje. Důležité je také upozornit na to, že o ztrátu (v roce vzniku, ani v dalších letech) nelze snižovat dílčí základ daně vztahující se k příjmům ze závislé činnosti (§ 6 ZDP). (Štohl, 2016, str. 25)

4.2.3 Metodika stanovení základu daně z příjmů fyzických osob

Pro stanovení základu daně z příjmů fyzických osob je zapotřební nejprve stanovit dílčí základy daně. Jejich součet bude tvořit celkový základ daně z příjmů fyzických osob. Od ZD lze následně odečítat hodnotu odčitatelných položek (dále „OP“) a nezdanitelných částí základu daně (dále „NČ_{ZD}“). (Mísařová a Otavová, 2015, str. 38)

Nezdanitelné části daně a odčitatelné položky:

Vypočítaný ZD z příjmů můžeme snížit o tzv. nezdanitelné části základu daně (nalezneme v § 15 ZDP). Jedná se o:

- poskytnuté dary, zejména neziskovým organizacím (hodnota bezúplatného plnění – minimálně 20 % ze ZD anebo alespoň 1.000,- Kč, maximálně 15 % ze ZD),
- úroky zaplacené z úvěrů ze stavebního spoření pro bytovou potřebu, úroky z hypotečních úvěrů,
- pojistné na penzijní připojištění,
- pojistné na soukromé životní pojištění,
- členské odborové příspěvky,
- příspěvek na úhradu dalšího vzdělávání.

Zároveň ZD snižujeme také o tzv. odčitatelné položky. Vymezené jsou v § 34 ZDP. Jedná se o výdaje na podporu výzkumu a vývoje, výdaje na podporu vzdělávání a daňovou ztrátu. Pokud je ZD příliš nízký a nemohou být uplatněny všechny odčitatelné položky, je možné je uplatnit v následujícím zdaňovacím období. (Hnátek, 2016, str. 22)

Sazba daně:

Sazbou daně dle § 16 ZDP fyzických osob činí 15 %. S pojmem sazba daně musíme zmínit také solidární zvýšení daně, které vychází z § 16a ZDP. Dotýká se zdanění příjmů občanů s nadstandardními příjmy. (Marková, 2016, str. 20)

U některých poplatníků se aplikuje solidární navýšení daně (§ 16a ZDP), zejména se to týká těch poplatníků, kteří dosahují vysokých příjmů. „Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi:

- a) součtem příjmů zahrnovaných do dílčích základů daně podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 v příslušném zdaňovacím období a
- b) 48násobkem průměrné mzdy⁶ stanové podle zákona upravující pojistné na sociální zabezpečení.“ (Běhounek, Příb a Šulc, 2016, str. 223)

Slevy na dani a daňové zvýhodnění:

Slevy na dani DPFO najdeme v § 35ba a § 35bb pro zdaňovací rok 2016. Pro lepší orientaci je uváděn přehled typů slev v tabulce a podáno vysvětlení k jednotlivým bodům. Poplatníci daně z příjmů FO si mohou uplatnit dle zmíněných paragrafů. Základní slevu na poplatníka může uplatnit každý poplatník, který měl příjmy dle § 6 - § 10 ZDP. Tato sleva se uplatňuje v plné výši i v případě, že poplatník dosahuje příjmy jen za část zdaňovacího období.

Sleva na dani na manžela či manželku se uplatní v případě, pokud manžel či manželka s poplatníkem žije ve společné hospodářské domácnosti a nemá vlastní příjmy přesahující za zdaňovací období částku 68.000,- Kč. Do vlastního příjmu manžela či manželky se nezahrnují např. dávky státní sociální podpory, dávky so-

⁶ Průměrná mzda pro rok 2016 činí 27.006,- Kč. 48násobkem je tedy částka 1.296.288,- Kč. (Štohl, 2016, str. 30)

ciální péče, dávky pomoci a jiné. Je-li manžel či manželka držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se částka na dvojnásobek, tj. 49.680,- Kč. Tento typ slevy lze uplatnit pouze v ročním zúčtování daně z příjmů FO.

Slevy na dani na invaliditu poplatníka nalezneme v § 35ba odst. 1. Důvodem pro uplatnění uvedených slev na invaliditu není pouze změněná pracovní neschopnost, ale musí být splněna také podmínka pobírání příslušného důchodu.

U slevy dani na studenta je důležité upozornit, že tato sleva se poskytuje pouze po dobu studia do 26 let, nebo u prezenční formy doktorského programu do 28 let. (Štohl, 2016, str. 54)

Sleva na dani dle § 35bb ZDP je slevou novějšího charakteru. Výše této slevy odpovídá výdajům prokazatelně vynaloženým poplatníkem za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy. Na každé vyživované dítě může být uplatněna sleva maximálně do výše minimální mzdy. Pro rok 2016 činí min. mzda 9.900,- Kč. (Běhounek, Příb a Šulc, 2016, str. 344). Slevu lze uplatnit pouze v ročním zúčtování daně, stejně jako tomu bylo u slevy na manžela či manželku.

Tabulka 2: Slevy na dani FO § 35ba, § 35bb pro zdaňovací období 2016

<i>Typ slevy na dani</i>	<i>Částka slevy ročně (Kč)</i>	<i>Částka slevy měsíčně (Kč)</i>
Sleva na poplatníka	24.840,-	2.070,-
Sleva na manželku/manžela - pokud žije s poplatníkem ve společné hospodářské domácnosti a nemá vlastní příjem přesahující 68.000,- Kč	24.840,-	nelze uplatnit
Sleva na manželku/manžela ZTP/P - pokud je držitelem ZTP/P	49.680,-	nelze uplatnit
Základní sleva na invaliditu - inv. důchod I. a II. stupně	2.520,-	210,-
Základní sleva na invaliditu - inv. důchod III. stupně	5.040,-	420,-
ZTP/P (zvláště těžce postižený)	16.140,-	1.345,-
Sleva na studenta - po dobu studia - do 26 let, nebo prezenčního studia doktorského programu - do 28 let	4.020,-	335,-
Sleva za umístění dítěte "školovné" - max. do výše min. mzdy za každé dítě a pokud žije s poplatníkem ve společné hospodářské domácnosti	9.900,- Kč	nelze uplatnit

Zdroj: Daňová soustava, 2015.

Daňové zvýhodnění z titulu vyživovaného dítěte § 35c, § 35d:

Poplatník si může uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě, které s ním žije ve společné hospodářící domácnosti. „Je-li nárok na daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem.“ (Marková a Otavová, 2015, str. 42).

Min. částka pro nárok daňového bonusu činí 100,- Kč, maximální 60.300,- Kč. Daňový bonus může uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období dosahoval příjmů dle § 6, § 7, § 8 nebo § 9 alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy. Pro rok 2016 je tato částka $6 \times 9.900,-$ Kč, tj. 59.400,- Kč. (Štohl, 2016, str. 55)

Tabulka 3: Daňové zvýhodnění na dítě § 35c, § 35d

<i>Typ daňového zvýhodnění</i>	<i>Částka ročně (Kč)</i>	<i>Částka měsíčně (Kč)</i>
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	13.404,-	1.117,-
Daňové zvýhodnění na 2. dítě	15.804,-	1.317,-
Daňové zvýhodnění na 3. dítě a další dítě	17.004,-	1.417,-
Daňové zvýhodnění na dítě se ZTP/P (1., 2., 3. a další)	Dvojnásobek částky 26.808,- / 31.608,- / 34.008,-	Dvojnásobek částky 2.234,- / 2.634,- 2.834,-

Zdroj: Daňová soustava, 2015

Po nezbytném objasnění základních pojmů uvádím schéma výpočtu.

Celkový základ daně lze vyjádřit následovně:

$$ZD = (DZD_{\S 6} + DZD_{\S 7} + DZD_{\S 8} + DZD_{\S 9} + DZD_{\S 10}) - OP - N\check{C}ZD$$

Tabulka 4: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob

<p>Dílčí základ daně (DZD) ze závislé činnosti dle § 6 ($DZD > 0$) = příjmy + zdravotní pojištění (9 %) hrazené zaměstnavatelem + SP (25 %) hrazené zaměstnavatelem</p> <p>DZD ze samostatné činnosti dle § 7 ($DZD > < = 0$) = příjmy - výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů</p> <p>DZD z kapitálového majetku § 8 ($DZD \geq 0$) = příjmy</p> <p>DZD z nájmu dle § 9 ($DZD > < = 0$) = příjmy - výdaje na dosažení zajištění a udržení příjmů</p> <p>DZD z ostatních příjmů dle § 10 ($DZD > = 0$) = příjmy - výdaje na dosažení příjmů</p>
<p>Základ daně = součet DZD - nezdanitelné částky základu daně (dle § 15) - odčitatelné položky (dle § 34)</p>
<p>Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů × sazba daně (§ 16)</p>
<p>Daň - slevy na dani (dle § 35, 35a, 35b, 35ba, 35bb) - daňové zvýhodnění na vyživované dítě (§ 35c a § 35d)</p>
<p>Daňová povinnost (daňový bonus)⁷ + již vyplacené daňové bonusy - zaplacené zálohy</p>

Zdroj: Daň z příjmů srozumitelně, 2015.

Ze schématu si můžeme povšimnout, že výdaje lze uplatňovat, pouze pokud souvisí s příjmy ze samostatné činnosti dle § 7, příjmy z nájmu dle § 9 a ostatními příjmy

⁷ V případě, že by hodnota daně po uplatnění slev byla vykázána jako daňový bonus, byla by tato hodnota vykázána jako záporná. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 39)

dle § 10. U příjmů ze samostatné činnosti a z nájmu mohou výdaje převyšovat příjmy a může docházet ke ztrátě.

U § 10 lze odečítat výdaje pouze do výše příjmů, se kterými souvisejí. U DZD ze závislé činnosti dle § 6 je zahrnuto také zdravotní a sociální pojištění, které hraří zaměstnavatel svému zaměstnanci. Souhrnný základ daně může být kladný či záporný. Ztráta může být vykázána ovšem pouze v rámci DZD dle § 7 a v § 9. (Hnátek, 2016, str. 22)

4.2.4 Zdaňovací období, termíny a zálohy

Zdaňovacím obdobím pro daň z příjmů FO je kalendářní rok. Termíny pro podání daňového přiznání jsou:

- základní termín – k prvnímu dni 4. měsíce po skončení zdaňovacího období,
- prodloužený termín – k prvnímu dni 7. měsíce po skončení zdaňovacího období. Podmínkou je, že přiznání zpracovává daňový poradce. (Kukalová, Moravec a Šulcová-Seidlová, 2015, str. 40)

Daňové přiznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15.000,- Kč, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkovou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně, nepřesáhly 15.000,- Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu. (Štohl, 2016, str. 58)

Daň z příjmů bývá zpravidla hrazena prostřednictvím záloh a následně tyto zálohy podléhají vyúčtování na základě podaného daňového přiznání. V případě FO je také možno ve specifických případech využít ročního zúčtování daně, ve kterém svým zaměstnancům zpracovává zaměstnavatel. „Zálohové období je období od prvního dne následujícího po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za minulé zdaňovací období do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím zdaňovacím období (§ 38a ZDP). „ (Marková, 2016, str. 54)

Při stanovení výše a četnosti záloh se vychází z poslední známé daňové povinnosti, kterou si poplatník sám vyčíslil a uvedl v daňovém přiznání za poslední skončené zdaňovací období. Zálohy na daň z příjmů neplatí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30.000,- Kč. Poplatníci, kterým poslední známá daňová povinnost přesáhla 30.000,- Kč, ale nepřekročila 150.000,- Kč, platí zálohy na daň ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. Pokud je přesažena částka 150.000,- Kč, platí poplatník zálohu na daň ve výši 25 % poslední známé daňové povinnosti. (Marková, 2016, str. 54)

Tabulka 5: Zálohy na daň z příjmů FO

Poslední známá daňová povinnost (Kč)	Výše zálohy	Splatnost jednotlivých záloh
0 až 30.000,-	0 %	neplatí se
30.001,- až 150.000,-	40 %	15. dne 6. a 12 měsíce zdaň. období
150.001,- a více	25 %	15. dne 3., 6., 9. a 12. měsíce zdaň. období

Zdroj: Daň z příjmů srozumitelně, 2015

Placení záloh při souběhu příjmů:

Poplatníci, jejichž ZD tvoří součet DZD, neplatí zálohy na daň, pokud mezi nimi byl i dílčí základ daně ze závislé činnosti dle § 6, který je roven nebo činí více než 50 % z celkového ZD. Pokud dílčí ZD ze závislé činnosti dle § 6 tvoří méně než 15 % z celkového ZD, platí se zálohy tak, jak byly vypočteny. Jestliže dílčí ZD ze závislé činnosti dle § 6 je více než 15 % a zároveň méně než 50 % z celkového ZD, platí se zálohy poloviční. (Kukalová, Moravec a Šulcová-Seidlová, 2015, str. 41)

4.3 Daň z příjmů právnických osob

DPPO je předepsána zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Subjektem daně jsou všechny právnické osoby. Poplatník daně je vymezen § 17 ZDP, kde je uvedeno, že se jedná o:

- a) právnickou osobu – mezi právnické osoby, jejichž hlavním úkolem je podnikání, je tedy dosahování zisku. Patří sem obchodní korporace, které jsou vymezeny v zákoně o obchodních korporacích⁸,
- b) organizační složky státu – například ministerstva, soudy, státní zastupitelstva apod.,
- c) ostatní subjekty – uvedené v § 17 odst. 1 písm. c) až g) – např. podílové fondy.

Zákon o daních z příjmů v § 17a, odst. 1 nám jasně vymezuje veřejně prospěšného poplatníka. Jedná se o poplatníka, který na základě zakladatelských dokumentů jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním. Zde mohu uvést zájmová sdružení právnických osob, pokud nejsou zřízena za účelem podnikání

⁸ Obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva. Mezi obchodní společnosti patří tzv. osobní společnosti, jako je veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Dále kapitálové, mezi které patří společnost s ručením omezeným a akciová společnost. (Janků a kolektiv, 2013, str. 373)

odborové organizace, politické strany, nadace a nadační fondy, atd. (Běhounek, Přeb a Šulc, 2016, str. 86)

Z hlediska zdaňování je důležité rozlišit, zda právnická osoba má sídlo na území ČR (daňový rezident) nebo v zahraničí (daňový nerezident). Daňový rezident má neomezenou daňovou povinnost, to znamená, že zdaňuje příjmy jak ze zdrojů na území ČR, tak příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Oproti tomu daňový nerezident má omezenou daňovou povinnost. To znamená, že zdaňuje pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, stanovené v § 22 ZDP. (Marková, 2016, str. 21)

4.3.1 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, a to jak příjmy peněžní, tak příjmy nepeněžní. V § 18 odst. 2 ZDP jsou uvedeny příjmy, které nejsou předmětem daně. Jsou to například příjmy zdravotní pojišťovny plynoucí ve stanovené formě, příjmy vlastníků jednotek ve formě dotací, příspěvků vlastníků jednotek na správu domu a pozemku, atd. (Marková, 2016, str. 21)

Osvobození od daně § 19 a § 19b ZDP:

Osvobozené příjmy právnické osoby, se na rozdíl od osvobozených příjmů fyzické osoby budou uvádět v daňovém přiznání. Jmenovitě jsou uvedeny v § 19 a § 19 písmeno b). Od roku 2014 jsou naopak předmětem daně bezúplatné příjmy z dědictví, odkazu a darování. Osvobozeny jsou také výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony, příjmy z nájemného družstevního bytu, a jiné. (Běhounek, 2016, str. 27).

4.3.2 Základ daně a výpočet daně z příjmů PO

Při stanovení základu daně u právnických osob vycházíme z účetního výsledku hospodaření dle účetnictví. Je důležité také respektovat věcnou a časovou souvislost výnosů a nákladů. Účetní výsledek hospodaření je definován účetními předpisy (§ 38a Vyhlášky 500/2002 Sb.) jako rozdíl zaúčtovaných výnosů a nákladů. (Otavová a Mísařová, 2015, str. 123)

Daňové a nedaňové náklady a výnosy:

Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, které se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanové zákonem o daních z příjmů a zvláštními předpisy.⁹

⁹ V daňové evidenci hovoříme o výdajích, které základ daně ovlivňuje až ve chvíli, kdy jsou skutečně vynaloženy. V účetnictví účtujeme o nákladech, které je nutné časově rozlišovat. Musí být zachována věcná a časová souvislost. (Otavová a Mísařová, 2015, str. 69)

Příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy od daně osvobozené, nezahrnované do základu daně jsou náklady nedaňové. Mezi daňové náklady, které jsou uznatelné, patří například daň z nabytí nemovitých věcí, daň z příjmů fyzických osob zaplacená plátcem za poplatníka, výhry v loteriích, silniční daň atd. (§ 24 odst. 3 ZDP).

Sociální a zdravotní pojištění není daňovým nákladem dle § 25 odst. 1 písmeno g) ZDP, které hradí fyzické osoby mající příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP. Mezi další příklady daňově neuznatelných nákladů patří technické zhodnocení majetku, penále a úroky z prodlení, pokuty, náklady na reprezentaci, manka a škoda, tvorba rezervních a ostatních účelových fondů (§ 25 ZDP). (Štohl, 2016, str. 78)

Položky, které nám zvyšují výsledek hospodaření, jsou právě účetní, zaúčtované, ale nedaňové náklady, dále nezuúčtované, ale zdanitelné výnosy, jako například rozdíl smluvních cen mezi spojenými osobami, neúčtované nepeněžní příjmy, dodanění neuhrazených závazků, chybně zaúčtované výnosy.

Položky, které snižují hospodářský výsledek, jsou účetní, zaúčtované, ale nedaňové výnosy. Dále také nezaúčtované, ale daňové náklady (výdaje). Jedná se konkrétně o smluvní pokuty a úroky z prodlení, částky pojistného na důchodové spoření (§ 23 odst. 3 písmeno b). (Marková, 2016, str. 27)

Odpisy dlouhodobého majetku:

Dlouhodobý majetek lze rozdělit na hmotný, nehmotný a finanční. Za hmotný majetek se považují samostatné movité věci, soubory movitých věcí, dospělá zvířata pokud je vstupní cena vyšší než 40.000,- Kč. U samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí je podmínkou doba užívání delší než 1 rok. Majetek je rozdělen do odpisových skupin, které nalezneme v příloze č. 1 k ZDP. Pro příklad mohu uvést, že automobil spadá do 2. odpisové skupiny a doba jeho odpisování činí 5 let. Není podmínkou, aby poplatník odpisy uplatnil pro účely ZDP.

Odpisy můžeme nahlížet ze dvou hledisek. Z účetního a daňového.

- 1) *Účetní hledisko* – účetní jednotka rozhoduje, jakým způsobem bude odpisovat. Účetní odpisy majetku vyjadřují, jakým způsobem je majetek v průběhu času opotřeben. Toto opotřebené se dále dělí na fyzické, nebo morální.
- 2) *Daňové hledisko* – výše daně z příjmů závisí na hospodářském výsledku. Zvyšováním podílu odpisů lze krátkodobě zvýšit náklady, snížit hospodářský výsledek a tím i daň. Z tohoto důvodu je výše odpisů z hlediska daně z příjmů limitována. (Štohl, 2016, str. 101)

U odpisů může hrát svoji roli také technické zhodnocení nebo zvyšování sazby při odpisu v prvním roce užívání. Pro účely bakalářské práce poslouží vysvětlení základní problematiky výpočtů odpisů pro rovnoměrné a zrychlené odpisování.

Způsoby odpisování HM:

- rovnoměrné,
- zrychlené,
- časové a výkonové odpisování.

1) Rovnoměrné odpisování - § 31 ZDP

- 1. rok odpisování = (vstupní cena × roční sazba v 1. roce odpisování) / 100
- další roky odpisování = (vstupní cena × roční sazba pro další roky odpisování) / 100.

2) Zrychlené odpisování - § 32 ZDP

- 1. rok odpisování = (vstupní cena / koeficient pro 1. rok odpisování)
- další roky odpisování = (2 × zůstatková cena) / (koeficient pro další roky odpisování - počet let, po které bylo odpisováno).

Zůstatkovou cenu zjistíme tak, že od vstupní ceny odečteme zjištěný odpis pro 1. rok. Pro další roky poté odečítáme od zůstatkové ceny další zjištěné odpisy za jednotlivé roky. (Pelc a Pelch, 2016, str. 525)

U nehmotného majetku je vstupní cena vyšší než 60.000,- Kč a použitelnost je delší než 1 rok. Právní úpravu nalezneme v § 32a ZDP. Odepisovat lze zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelný práva a jiným majetek.

Mezi finanční dlouhodobý majetek spadají dlouhodobé investiční cenné papíry, dlouhodobé půjčky, atd. Doba držení je taktéž delší než 1 rok. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 110).

Odčitatelné položky § 34 odst. 1 ZDP:

Mezi významné odčitatelné položky můžeme zařadit daňovou ztrátu. Nelze ji zaměňovat s účetní ztrátou. Definici daňové ztráty nalezneme v § 38n ZDP. Jedná se o rozdíl nižších příjmů a vyšších výdajů upravených o položky uvedené v § 23. Obecně řečeno jedná se o rozdíl příjmů zdaňovaných v daňovém přiznání a výdajů, které ZDP uznává jako daňově účinné. Odpočet lze uplatnit max. 5 zdaňovacích období od vyměření. Nemůže být vyšší než část základu daně. Dále lze uplatňovat odečet výdajů na podporu a výzkumu a vývoje, nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání. Také lze uplatnit odpočet hodnoty poskytnutého bezúplatného plnění (darů), a to za podmínek stanovených v § 20 ZDP:

- min. hodnota 2.000,- Kč, max. do výše 10 % ze základu daně sníženého podle § 34. (Štohl, 2016, str. 53)

Sazba daně:

Sazba daně z příjmů právnických osob dle § 21 ZDP je 19 % ze základu daně. U investičních a podílových fondů a fondů kolektivního investování činí sazba daně 5 %. (Marková, 2016, str. 25)

Slevy na dani § 35, § 35a, § 35b ZDP:

Sleva při zaměstnání osob se zdravotním postižením dle § 35 ZDP činí:

- 18.000,- Kč za každého zaměstnance se zdravotním pojištěním, s výjimkou zaměstnance se zdravotním postižením,
- 60.000,- Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením.¹⁰

Částka je uvedena na průměrného ročního přepočteného zaměstnance se zdravotním postižením, zaokrouhlená na dvě desetinná místa. (Pelc a Pelech, 2016, str. 606).

¹⁰ Slevy na dani dle § 35a a § 35b ZDP se vztahují na FO i PO, kterým byl poskytnut příslib investiční pobídky podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách v platném znění. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 42)

Tabulka 6: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob

<p>Účetní výsledek hospodaření (výnosy – náklady = zisk/ztráta)</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">Položky zvyšující výsledek hospodaření</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Položky snižující výsledek hospodaření</p> <p style="text-align: center;">=</p>
<p>Obecný základ daně (daňová ztráta)</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Odčitatelné položky od základu daně (lze uplatnit jen při kladném ZD) § 34 ZDP</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Položky snižující ZD dle § 20 ZDP</p> <p style="text-align: center;">=</p>
<p>Základ daně snížený a zaokrouhlený na 1.000,- Kč dolů dle § 20/11 ZDP</p> <p style="text-align: center;">×</p> <p style="text-align: center;">Sazba daně z příjmů právnických osob</p> <p style="text-align: center;">=</p>
<p>Daň po slevách</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Započet daně zaplacené v zahraničí</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">Daň ze samostatného základu daně (§ 20b ZDP)</p> <p style="text-align: center;">=</p>
<p>Daňová povinnost celkem = poslední známá daňová povinnost = částka rozhodná pro stanovení výše záloh</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Zaplacené zálohy na daň</p> <p style="text-align: center;">=</p>
<p>Přeplatek/doplatek daně</p>

Zdroj: Daň z příjmů srozumitelně, 2015

Samotný základ daně § 20b ZDP – využije rezident, pokud dosazuje příjmy ze zdrojů v zahraničí v příslušném zdaňovacím období, a to z:

- dividend,
- podílů na zisku,
- vypořádacích podílů,
- podílů na likvidačním zůstatku nebo obdobných plnění, a to ve výši včetně daně sražené v zahraničí (hrubé příjmy).

Do samostatného základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně. (Štohl, 2016, str. 123)

4.3.3 Zdaňovací období, termíny a zálohy

Zdaňovacím obdobím u právnické osoby může být dle § 21 odst. a ZDP:

- kalendářní rok, to znamená nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců začínající prvním dnem měsíce ledna,
- hospodářský rok, to je nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce než je leden,
- období od rozhodného dne fúze nebo rozdělení obchodní korporace nebo převodu jmění na právnické osoby do konce kalendářního roku nebo hospodářského roku, ve kterém se přeměna nebo převod jmění staly účinnými, nebo,
- účetní období, pokud je toto účetní období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 130)

Daňové přiznání je povinen podat po uplynutí zdaňovacího období nebo jeho části každý poplatník daně z příjmů PO, a to i v případě, že vykáže nulový základ daně nebo vykáže daňovou ztrátu. Poplatník má povinnost podat daňové přiznání nejpozději do:

- 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období,
- do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období v případě, jestliže se jedná o poplatníka, který má povinnost na základě zákona mít účetní uzávěrku ověřenou auditorem nebo jehož přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce. (Pelc a Pelech, 2016, str. 754)

Zálohy neplatí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30.000,- Kč a dále obce a kraje a také zůstavitel ode dne jeho smrti. Poplatníci, kterým poslední známá daňová povinnost přesáhla 30.000,- Kč, ale nepřekročila 150.000,- Kč, platí zálohy na daň ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. Pokud je přesažena částka 150.000,- Kč, platí poplatník zálohu na daň ve výši 25 % poslední známé daňové povinnosti. Vycházíme z § 38a odst. 3 ZDP. (Běhounek, Přeb a Šulc, 2016, str. 174).

4.3.4 Zdaňování společnosti s ručením omezeným

Podrobně se nyní podíváme na specifika zdaňování společnosti s ručením omezeným. Společnost s ručením omezeným je druh společnosti, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a jejíž společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně do výše svých vkladů. Počet společníků není omezen. V minulosti byl omezen základní kapitál částkou 200.000,- Kč, kde jednotlivé vklady společníků činily min. 20.000,- Kč na osobu. Od roku 2014 platí, že základní kapitál a min. vklad činí 1,- Kč, pokud společenská smlouva neurčí jinak. Společnost s ručením

omezeným odpovídá za své dluhy celým svým majetkem, nikoliv pouze základním kapitálem. (Vychopeň, 2016, str. 26).

Společenská smlouva může ve společnosti připustit vznik různých druhů podílů. Od roku 2014 je umožněno, že společník může vlastnit i více než jeden podíl a to i v případě, že se jedná o podíly různého charakteru. Například kmenovým listem pro každý podíl. (Skálová, 2015, str. 21)

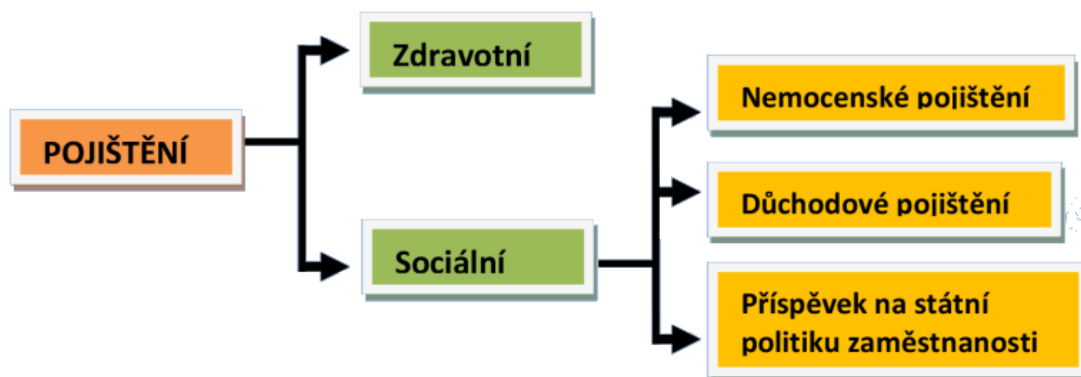
Abychom se dostali k problematice zdaňování společnosti s ručením omezeným, musíme se v první řadě dostat k zjištění zisku, či ztráty společnosti. Zisk či ztrátu se nám podaří získat z účetního výsledku hospodaření, kde analyzujeme veškeré náklady a výnosy společnosti. Potřebnými úpravami se dostaneme na základ daně z příjmů právnických osob. Ze základu daně poté aktuální sazbou 19 %, získáme daňovou povinnost společnosti s ručením omezeným a čistý zisk. Případné rozdělování zisku mezi společníky je dobrovolné. (Pilařová, 2012, str. 30)

U společnosti s ručením omezeným rozhoduje o rozdělení zisku valná hromada, která je nejvyšším orgánem společnosti. Valná hromada projednává řádnou účetní závěrku a musí konat do 6 měsíců po skončení účetního období. Zisk je rozdělován nejen formou podílů na zisku společníků, ale také na vyrovnání ztráty minulých let, tvorbu rezervních fondů nebo převodem na nerozdělený zisk minulých let. Nově je také možnost, aby ve společenské smlouvě byla připuštěna možnost, že podíly na zisku budou vypláceny nejen společníkům, ale také statutárním orgánům, zaměstnancům či osobám stojící vně společnosti, např. věřitelům. Podíl na zisku je splatný 3 měsíce od rozhodnutí valné hromady a rozdělení zisku, pokud stanovy nebo rozhodnutí valné hromady neurčí jinak. (Skálová, 2015, str. 48)

Pro společníka fyzickou osobu představuje podíl na zisku příjem z kapitálového majetku podle § 8 ZDP, který je zdaňován srážkovou daní podle § 36 ZDP. Srážková daň činí 15 %. Podíl na zisku společníka právnické osoby také podléhá srážkové dani. (Vychopeň, 2016, str. 148)

4.4 Základní problematika vztahující se k odvodům pojistného v ČR

V České republice rozlišujeme dva systémy pojistného, a to zdravotní a sociální pojištění.

Obrázek 2: Schéma pojistění ČR pro rok 2016

Zdroj: Sociální politika, 2015.

4.4.1 Zdravotní pojištění

Základní právní úprava zdravotního pojištění, které je pro veškerou populaci v ČR povinné, je definována v zákoně č. 48/1997 Sb. Ze zdravotního pojištění se hradí zdravotní péče poskytnutá pojištěnci na území ČR, s cílem zachovat nebo zlepšit jeho zdravotní stav. Zdravotně je v České republice pojištěn každý, kdo má na území ČR trvalý pobyt nebo je zaměstnán u zaměstnavatele, který má v ČR sídlo nebo trvalý pobyt. (Ženíšková a Přib, 2016, str. 21).

Na zdravotním pojištění se podílí:

- OSVČ,
- osoby bez zdanitelných příjmů,
- stát (za osoby bez zdanitelných příjmů, např. děti, studenti, důchodci, cca 6 miliónů osob)¹¹

Výše vyjmenovaní jsou zároveň plátcí a pojištěnci. Na rozdíl od zaměstnavatele a státu, kteří jsou pouze plátcí. Zaměstnavatel odvádí pojistné za své zaměstnance a částečně se podílí na platbě pojistného za své zaměstnance.

¹¹ Tento údaj byl převzat z knihy Veřejné finance teorie a praxe, Hejduková 2015, str. 67.

Pojistné na veřejné zdravotní pojištění spravují zdravotní pojišťovny, které jsou v ČR veřejnoprávním subjektem. Vybrané pojistné je poté určeno do rozpočtů těchto subjektů. (Hejduková, 2015, str. 67)

Zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů:

Rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, za který se zjišťuje vyměřovací základ. Sazba pojistného u zaměstnavatele činí 9 % u zaměstnance 4,5 %. Vyměřovací základ zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a nejsou od této daně osvobozeny, a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Minimální vyměřovací základ je minimální mzda platná v měsíci, za který se pojistné na zdravotní pojištění odvádí (tj. pro rok 2016 27.006,- Kč). Aktuálně vláda schválila od Nového roku zvýšení minimální mzdy na 11.000,- Kč.¹² Maximální vyměřovací základ není od roku 2013 stanoven. (Červinka, 2016, str. 51)

Zdravotní pojištění OSVČ:

Všechny OSVČ jsou povinny odvádět zdravotní pojištění. Sazba u OSVČ činí 13,5 % z vyměřovacího základu. Rozhodným obdobím je kalendářní rok. Vyměřovací základ je 50 % z rozdílu příjmů a výdajů dle § 7 ZDP. Minimální vyměřovací základ je odvozen od průměrné mzdy. Od 1.1.2016 činí roční minimální vyměřovací základ 12násobek 50 % průměrné měsíční mzdy za kalendářní rok, což činí 162.033,- Kč za rok 2016, minimální měsíční vyměřovací základ je 13.503,- Kč. Min. záloha na zdravotní pojištění osob samostatně výdělečně činných z hlavní činnosti činí 1.823,- Kč.

Osoba, která současně vedle zaměstnání vykonává samostatnou výdělečnou činnost a odvádí z ní měsíčně zálohy na pojistné vypočtené alespoň z min. vyměřovacího základu, u zaměstnavatele se na ni nevztahuje min. vyměřovací základ. To platí i obráceně. Pokud v zaměstnání je odváděno ZP z min. vyměřovacího základu, tak z titulu OSVČ se již na tuto osobu nebude vztahovat min. vyměřovací základ. Maximální vyměřovací základ není stanoven. (Pilátová a kolektiv, 2016, str. 259)

4.4.2 Sociální zabezpečení

Právním předpisem je zákon č. 589/1992 Sb. Všechny odvody na sociálním zabezpečení jsou příjmem státního rozpočtu. Pojistné na důchodové pojištění se v rámci státního rozpočtu eviduje na zvláštním účtu důchodového pojištění, a v zákonu o státním rozpočtu ČR se uvádí jako samostatná položka příjmů.

¹² Informace je platná k 05.10.2016. (Úřad vlády České republiky, 2016)

Pojistné na sociální pojištění neboli také pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, slouží k financování sociálních transferů¹³ pojištěncům, při zákonem stanovených sociálních událostech. Sociální pojištění je tvořeno třemi druhy pojištění:

- 1) důchodové pojištění – starobní důchody, invalidní důchody a pozůstalostní důchody
- 2) nemocenské pojištění – nemocenská, peněžitá pomoc v mateřství, ošetrované a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství,
- 3) pojištěním v nezaměstnanosti – podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci. (Ženíšková, 2016, str. 11)

Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnanců a zaměstnavatelů:

Sazba pojistného u sociálního pojištění činí u zaměstnavatele 25 %, u zaměstnance 6,5 %. Vyměřovací základ se stanovuje zvlášť u zaměstnance a zvlášť u zaměstnavatele, je to úhrn započitatelných příjmů za rozhodné období. Rozhodným obdobím je u zaměstnanců kalendářní měsíc. Započitatelným příjmem u sociálního pojištění jsou příjmy, které jsou předmětem daně a nejsou od daně osvobozeny, jsou zúčtovány zaměstnavatelem zaměstnanci, nejedná se o náhradu škody, odstupné, jednorázovou sociální výpomoc a jiné.

Zaměstnavatel je povinen odvádět i pojistné, které je povinen platit za zaměstnance. Pojistné odvedené za zaměstnance srazí zaměstnavatel z jeho příjmů, které mu zúčtoval. Zaměstnavatel je povinen odváděné pojistné sám vypočítat. Měsíční vyměřovací základ se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Maximální vyměřovací základ u zaměstnance je částka 48 násobku průměrné mzdy. Pro rok 2016 je to 1.296.288,- Kč. Do max. vyměřovacího základu zaměstnance se zahrnují všechny vyměřovací základy od jednotlivých zaměstnanců za celý kalendářní rok.

Vyměřovací základ zaměstnavatele je úhrn vyměřovacích základů jeho zaměstnanců § 5a ZPSZ. Vzhledem k tomu, že od 1.1.2012 jsou všichni zaměstnanci, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, účastni i důchodového pojištění a naopak, mají zaměstnavatelé pouze 1 vyměřovací základ. Do 31.12.2011 byli někteří zaměstnanci pojištěni pouze důchodově, proto někteří zaměstnanci měli v minulosti 2 vyměřovací základy. (Ženíšková, 2016, str. 40)

Pojistné na sociální zabezpečení OSVČ:

U OSVČ je důchodové pojištění spjato s příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti, pro OSVČ je důchodové pojištění povinné. Týká se to OSVČ, kterou provozují podnikání jako hlavní činnost. Nemocenské pojištění je dobrovolné. V praktické části si rozebereme, o které výhody se můžeme neplacením nemocenského pojištění vzdát.

¹³ Pod pojmem sociální transfery rozumíme jednostranné peněžní platby, které souvisejí s rozdělováním a přerozdělováním národního důchodu. (Hejduková, 2015, str. 62)

Pojistné se platí ve výši 29,2 % z vyměřovacího základu. Pokud OSVČ byla v roce 2015 účastna důchodového spoření, platí pojistné za tento rok ještě ve výši 26,2 % z ročního vyměřovacího základu. Důchodové spoření ovšem již ukončeno ke dni 31.12.2015. Vyměřovacím základem OSVČ je částka, kterou si OSVČ určí, ne však méně než 50 % daňového základu stanoveného podle § 7 zákona o daních z příjmů po úpravě podle § 5 a 23 téhož zákona. (Pilátová a kolektiv, 2016, str. 234)

Minimálně činí roční vyměřovací základ OSVČ vykonávající hlavní činnost částku stanovenou jako součin min. měsíčního vyměřovacího základu platného v roce 2015 pro hlavní činnost (6.653,- Kč) a počtu kalendářních měsíců výkonu hlavní činnosti v roce 2015. Pro rok 2016 činí minimální roční vyměřovací základ při výkonu hlavní činnosti součin minimálního měsíčního základu, což je 6.752,- Kč a počtu kalendářních měsíců výkonu hlavní činnosti v roce 2016.

Pokud dosáhne daňový základ OSVČ vykonávající vedlejší činnost v roce 2015 rozhodné částky 63.865,- Kč, nebo se k důchodovému pojištění přihlásí dobrovolně, činí minimální vyměřovací základ částku 2.701,- Kč. Povinnost platit zálohy na pojistné v roce 2016 má OSVČ vykonávající hlavní činnost. OSVČ vykonávající vedlejší činnost platí zálohy v případě, že její daňový základ v roce 2015 dosáhl rozhodné částky, nebo se k pojištění pro rok 2016 přihlásí.

U OSVČ vykonávající činnost jako hlavní je vypsána minimální záloha na důchodové pojištění ve výši 1.972,- Kč měsíčně. Pro OSVČ vykonávající vedlejší činnost 789,- Kč měsíčně. V roce 2016 byl stanoven maximální měsíční vyměřovací základ částkou 108.024,- Kč. Tomuto vyměřovacímu základu odpovídá záloha 31.544,- Kč. (Portál veřejné správy, 2016)

Nemocenské pojištění OSVČ:

Účast na nemocenském pojištění je pro OSVČ dobrovolná. Nemocenské se stanovuje z denního vyměřovacího základu, který se zjistí tak, že se vyměřovací základ zjištěný z rozhodného období dělí počtem kalendářních dnů připadajících na rozhodné období. Výše nemocenské za kalendářní den činí 60 % denního vyměřovacího základu. Minimální vyměřovací základ pro stanovení min. zálohy na nemocenské pojištění činí 5.000,- Kč, ale vyšší si může OSVČ určit. Nejnižší záloha na nemocenské pojištění je 115 Kč. Sazba pojistného na nemocenské pojištění OSVČ činí 2,3 %. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru a splatné je od 1. do 20. dne následujícího po měsíci, za který je placeno. OSVČ může po domluvě se ČSSZ platit pojistné na nemocenské pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. (Česká správa sociální zabezpečení, 2016)

Na závěr uvádím shrnutí jednotlivých sazeb pojistného.

Tabulka 7: Schéma pojistných sazeb pro ČR

	ZP	SP		
		nemocenské pojištění	důchodové pojištění	státní politika zaměstnanosti
zaměstnanec	4,5 %	-	6,5 %	-
zaměstnavatel	9 %	2,3 %	21,5 %	1,2 %
OSVČ	13,5 %	2,3 % dobrovolné	28 %	1,2 %
osoba bez zdanitelných příjmů		-	-	-
státní pojištěnec		-	-	-

Zdroj: Daň z příjmů srozumitelně, 2015.

4.4.3 Registrace

Registrace se týká – OSVČ, zaměstnavatelů (kteří přijmou své zaměstnance a jejich příjem podléhá SP a ZP) a osob, bez zdanitelných příjmů. Oznamovací povinnost má OSVČ u České správy sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny nejpozději do 8. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nastal den:

- zahájení samostatné výdělečné činnosti,
- opětovné zahájení samostatné činnosti,
- zahájení spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti,
- přijetí zaměstnance. (Hnátek, 2016, str. 119)

4.4.4 Přehledy k SP a ZP

Přehledy na Českou správu sociálního zabezpečení a za zdravotní pojištění (na příslušnou zdravotní pojišťovnu), je nutné podat do konce dubna následujícího roku, dokud je odklad daňového přiznání, tak do konce července. V případě chyby již v odevzdaném Přehledu, je nutné odevzdat opravný Přehled do 8 dnů od zjištění chyby. Případný doplatek SP a ZP je spatný do 8 dnů od odevzdání Přehledu. (Pilátová a kolektiv, 2016, str. 266)

Přehledy SP a ZP za zaměstnance podává zaměstnavatel každý měsíc na předepsaných formulářích. Přehledy je možné zasílat elektronicky nebo odevzdat v papírové podobě na příslušném úřadu. Podání SP a ZP probíhá do 20. dne následujícího měsíce a ZP současně s platbou, která musí být provedena taktéž do 20. dne následujícího měsíce. (Mísařová a Otavová, 2015, str. 23).

5 Vlastní práce

5.1 Náklady spojené se založením

5.1.1 Osoba samostatně výdělečně činná

V první řadě je nutné objasnit si, o jaký typ živnosti se bude při vykonávání podnikatelské činnosti jednat. Živnosti lze rozdělit na koncesované a ohlašovací. Mezi ohlašovací patří řemeslné, vázané a volné.

Konkrétní založení živnostenského oprávnění mohu příkladem reflektovat na své osobě. Svoje živnostenské oprávnění jsem si zakládala v minulosti z důvodu maloobchodního prodeje zboží, které jsem později doplnila o úklidové služby. Obě tyto zmíněné živnosti řadíme mezi živnosti volné. Konkrétně se jedná o maloobchod a velkoobchod, realitní činnost, správa a údržba nemovitostí. OSVČ zpravidla podnikají pod svým jménem. Pokud by se OSVČ chtěla prezentovat pod jiným názvem, je nutné ho zapsat do obchodního rejstříku a vést podvojný účetnictví. Pokud by tento název nebyl zapsán do obchodního rejstříku, nevztahuje se na něj žádná zákonná ochrana. V případě soudního sporu se subjektem stejně pojmenovaným, by nebyla šance na výhru.

Dalším faktorem, který je nutné zohlednit, je sídlo fyzické osoby. Při ohlášení živnosti, bývá v rejstříku zapsáno trvalé bydliště FO. Je možné ovšem využít volby jiné adresy a k této variantě jsem zjišťovala dostupné možnosti. V současné době jsou populární tzv. virtuální sídla. Obecně platí snaha o minimalizování počátečních nákladů. Je na uvážení každého začínajícího podnikatele, zda je pro něj výhodnější mít sídlo totožné s trvalým bydlištěm, nebo chce tyto místa od sebe oddělit, popřípadě mít na adrese sídla i provozovnu. Dalším důležitým faktorem je také činnost budoucího podnikatele a úvaha nad tím, jak moc působí virtuální sídlo důvěryhodně z hlediska budoucího obchodování s potenciálními partnery.

Neméně důležitý faktor je také založení podnikatelského bankovního účtu. Každý má nastavena různá kritéria, dle kterých se bude orientovat a vybírat svůj budoucí bankovní ústav a typ bankovního účtu. V současné době existují na trhu bankovní instituce, které nabízejí založení a vedení podnikatelského účtu zdarma.

Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání činí 1.000,- Kč, které nepodléhá DPH.

Začínající podnikatel má zákonem danou povinnost se registrovat k příslušnému správci daně, což je Finanční úřad, k Okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) a ke své zdravotní pojišťovně. Všechny výše uvedené povinnosti lze registrovat pomocí Jednotného registračního formuláře na centrálním registračním místě.

Podnikatel, který se nepřihlásí ke každému úřadu pomocí JRF, tak musí učinit jednotlivě na každém úřadě. Poté je povinen oznámit příslušnému úřadu zahájení či ukončení samostatné výdělečné činnosti. Tuto povinnost musí splnit do 8 dnů ode dne zahájení či ukončení povinnosti zdravotní pojišťovně a Okresní

správě sociálního zabezpečení. Do 30 dnů od vydání oprávnění k podnikatelské činnosti je povinen se zaregistrovat ke správci daně, tj. k příslušnému finančnímu úřadu.

Závěrem můžeme říci, že založení živnostenského oprávnění pro osobu samostatně výdělečně činnou je snadnou záležitostí. Z hlediska nákladů je taktéž nenáročná. Pokud se rozhodneme pro nejjednodušší variantu, kdy máme sídlo zároveň se svým trvalým bydlištěm, budou se náklady pohybovat při částce 1.000,- Kč.

Tabulka 8: Shrnutí registrační povinností u OSVČ

<i>Instituce</i>	<i>Povinnost registrace</i>
Finanční úřad	daně z příjmů FO
OSSZ	sociální pojištění
Zdravotní pojišťovna	zdravotní pojištění

Zdroj: Startpodnikani.cz, 2016.

5.1.2 Společnost s ručením omezeným

Samotné založení společnosti s ručením omezeným je spojena s mnoha různými úkony, které jsou časově i finančně poměrně náročné. Klíčové pro založení společnosti s ručením omezeným je Nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích platný od 01.01.2014. K založení je nutná společenská smlouva (o zakladatelskou se jedná v případě jednoho zakladatele), která je vydaná formou notářského zápisu. Před samotným sestavením společenské smlouvy je nutné, zvolit vhodný název pro novou společnost. Již využívané názvy lze ověřit na webových stránkách <http://www.justice.cz>, v sekci Veřejný rejstřík. Nedojde tak k pozdějším komplikacím, které by mohly vzniknout při výběru duplicitního názvu společnosti. Pro společníky, či zakladatele, je dalším krokem vybrat vhodné sídlo společnosti, které může sloužit i jako provozovna. Jak už bylo zmíněno výše u založení osoby samostatně výdělečně činné, v dnešní době lze vzít v potaz i tzv. virtuální sídla, která nabízí mnoho firem po celé ČR.

Doklady, které začínající podnikatel dokládá, jsou výpis z katastru nemovitostí, a také písemný souhlas vlastníka o užívání objektu. V případě virtuálního sídla o užívání adresy.

Další krok je volba základního kapitálu. Zde je oproti předchozím rokům změna ta, že již není nutné skládat minimální základní kapitál 200.000,- Kč, ale nově činí minimální základní kapitál 1,- Kč. Zjednodušení založení společnosti s ručením omezeným, ke které došlo díky Novému občanskému zákoníku, bylo pro ČR nezbytné, jelikož v oblasti nákladů a složitosti při založení byla mezi podprůměrnými zeměmi.

Po splnění vkladové povinnosti společníků je dále povinností určit druh podílů, povinností a práv s nimi spojených. V neposlední řadě také správce vkladu a vymezení nepeněžitých vkladů.

Cena spojená se sepsáním společenské formy u notáře, se řídí notářským tarifem a výší základního kapitálu. Náklady za sepsání společenské smlouvy činí 4.840,- Kč, odměna notáři za přímý zápis společnosti s ručením omezeným do obchodního rejstříku 1.573,- Kč. Nezbytné jsou i další dokumenty typu (čestné prohlášení jednatele s podpisovým vzorem, rozhodnutí jednatele o umístění sídla firmy, souhlas majitele nemovitosti s umístěním sídla firmy, prohlášení správce vkladu o složení základního kapitálu), jejichž náklady činí 242,- Kč.

V neposlední řadě je nutné doložit také výpis z katastru, výpis z rejstříku trestů. Cena dokumentů se pohybuje okolo částky 100,- Kč za kus. Ověřování podpisů se pohybuje v rozmezí 30,- Kč za kus. Lze jej vyřídit zpravidla na místech CzechPointu, které lze nalézt i na pobočkách České pošty.

Pro splacení peněžitých vkladů společníků je nutné založení podnikatelského bankovního účtu pro složení základního kapitálu. Na účet je nutné vklady splatit, a to před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku. Náklady na zřízení běžného bankovního účtu se v dnešní době výrazně liší. Jednotlivé banky na českém trhu se předhánějí v množství nabízených služeb pro začínající podnikatele a je vhodné se na tuto problematiku zaměřit i z hlediska budoucí úspory nákladů za vedení účtu a různých poplatků. V případě mnou zvolené společnosti s ručením omezeným byla v minulosti vybrána společnost Raiffeisenbank. Banka je využívána na základě dobrých zkušeností z minulosti, výhodných služeb pro společnost, dlouholeté zahraniční tradice rakouské banky, a v neposlední řadě fakt, že mnoho významných smluvních partnerů vlastní účty u této banky. Obchodování s nimi tak bylo na bázi rychlých bankovních operací.

Společnost s ručením omezeným vzniká až dnem zápisu do obchodního rejstříku, nikoliv dnem založení formou notářského zápisu. Pro zápis do OR je požadováno dále živnostenské oprávnění a potvrzení banky o složení základního kapitálu. Ohlášení živnosti činí 1.000,- a nepodléhá DPH. Návrh na zápis do obchodního rejstříku má být podán do 6 měsíců od jejich založení. Je možné tak učinit osobně u soudu nebo prostřednictvím notáře.

Poslední položkou je soudní poplatek ve výši 6.000,- Kč. Lze ovšem také požádat notáře o přímý zápis společnosti s ručením omezeným do OR a to ve výši 2.700,- Kč. Notář provede zápis okamžitě, oproti první variantě, kde trvá rozhodnutí soudu o zápisu do 5 dnů.

Shrnutí – dokumenty potřebné k založení s.r.o.:

- společenská smlouva (zakladatelská listina) – notářský zápis,
- výpis z katastru nemovitosti, případně nájemní smlouva,
- souhlas majitele nemovitosti s umístěním sídla nové společnosti,
- rozhodnutí jednatele o umístění sídla s.r.o.,
- čestné prohlášení jednatele o bezúhonnosti,
- prohlášení správce vkladu o složení základního kapitálu,
- potvrzení banky o splacení základního kapitálu,
- živnostenské oprávnění (vydané na kterémkoliv živnostenském úřadě ČR),

- návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku,
- plná moc v případě zastoupení advokátem, případě další listiny.

Celkové náklady na založení společnosti s ručením omezeným, při výše popsaných faktorech, činí 9.586,- Kč. Jedná se o částku orientační, vzhledem k vybraným službám a poplatkům na založení společnosti s ručením omezeným. Ceny jednotlivých notářů se mohou lišit.

Nově na trhu můžeme zpozorovat mnoho firem, které nabízejí založení společnosti s ručením omezeným a vyřízení veškerých záležitostí se vznikem spojených. Pro příklad jsem si vybrala webové stránky <http://www.simplyoffice.cz>, která nabízí založení sídla v Brně min. na 24 měsíců za 13.500,- bez DPH. Budoucí podnikatelé tak mohou zvážit i tuto formu založení. Výhodu vidím v úspoře času a možnosti odložení povinností na jiný subjekt. Často se virtuální sídla vyskytují na lukrativních adresách velkých měst, v čemž vidí firmy jistou formu kvalitní prezentace vůči obchodním partnerům a veřejnosti. Na druhé straně je využívání sídla spojené často s vysokými poplatky. Z mého osobního pohledu nepůsobí věrohodně firma, která sídlí v budově, kde je pouze recepce a k zastižení zde nikdo fyzicky nepobývá.

Ode dne vzniku společnosti nastávají pro podnikatele mnohé povinnosti. Pokud bude mít společnost zaměstnávat zaměstnance, tak je nutné do 8 dnů nahlásit zaměstnance u OSSZ a u příslušné zdravotní pojišťovny. Do 30 dnů od vzniku společnosti je také nutné se registrovat na příslušném finančním úřadě k dani z příjmů PO. Pokud jsou vypláceny odměny statutárním orgánům a zaměstnancům, tak také k dani z příjmu FO.

Tabulka 9: Shrnutí registrační povinnosti u s.r.o.

<i>Instituce</i>	<i>Povinnost registrace</i>
Finanční úřad	daně z příjmů PO, případně daně z příjmů FO
OSSZ	sociální pojištění
Zdravotní pojišťovna	zdravotní pojištění

Zdroj: Startpodnikani.cz, 2016.

5.2 Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným

5.2.1 Údaje o společnosti ATV Moravia s.r.o.

Počátky podnikání sledované společnosti sahají až do roku 1993. Po vzniku České republiky a otevření mnoha možností v podnikání, se dali majitelé firmy cestou nabídky servisních služeb spotřební elektroniky, které byly doplněny o prodej tzv. černé elektroniky (konkrétně se jednalo o televizory, videa apod.) S přibývajícím množstvím objemu oprav byla v roce 2007 založena společnost s ručením omezeným, nesoucí název ATV Moravia s.r.o. Jednateli a společníky společnosti se stali manželé Věra a Richard Tenorovi. Prodej šel do ústupu a velkou část podnikatelské činnosti představoval právě zmíněný servis elektroniky. K rozšíření činnosti servisních služeb došlo v roce 2013, kdy firma navázala obchodní spolupráci s pojišťovnou Allianz, konkrétně s její dceřinou společností firmou Mondial Assistance, která nabízí spotřebitelům tzv. prodloužené záruky. Začalo budování servisní sítě v rámci České republiky a Slovenska. Aktuálně je nasmlouváno přes 65 smluvních partnerů z obou zemí. Společnost působí v brněnských Židenicích na ulici Geislerova a má dohromady 5 zaměstnanců (včetně dvou zmíněných společníků).

Oba společníci plní bezplatně funkci jednatele a výše podílů připadající na každého z nich činí 50 % dle společenské smlouvy. Zároveň společníci jsou již starobní důchodci a živnostenská oprávnění jsou v obou případech přerušené. Ve firmě jsou zaměstnáni na hlavní pracovní poměr také dva rodinní příslušníci. Konkrétně já Iva Tenorová, jakožto autorka bakalářské práce a dcera manželů, a můj bratr Tomáš Tenora. Posledním zaměstnancem ve firmě je slečna Lenka, která je zaměstnána taktéž na hlavní pracovní poměr.

5.2.2 Účetní závěrka za rok 2015 a odpisy DHM

Výnosy za rok 2015 zjištěné z účetnictví činily 1.534.040,- Kč, náklady 853.319,- Kč. Výsledek hospodaření po úpravách se rovnal rozdílu výnosů a nákladů zjištěných z účetnictví, tedy částce 615.721 Kč.¹⁴

V roce 2015 byl vložen do užívání automobil Volkswagen Golf, který byl oceněn částkou 325.000,- Kč. Automobil byl zařazen do 2. odpisové skupiny a byl zvolen rovnoměrný způsob odpisování. Za rok 2015 tento odpis činil 32.750,- Kč a zároveň to byl 1. rok odpisování. Na základě ujednání ve smlouvě o společnosti, ve které je zakotveno, že společníci nabývají vlastnické právo k majetku ve stejném poměru, v jakém jsou na ně rozdělovány příjmy a výdaje, vlastní pan Richard 50 % podílu na automobilu a paní Věra taktéž 50 %. Koeficient pro první rok odepisování je 11, pro další roky 22,25. Doba odepisování činí 5 let.

¹⁴ Výše uvedené účetní údaje jsou pouze ilustrativní, jelikož si společníci z důvodu ochrany osobních údajů nepřejí zveřejnit skutečné údaje. To stejné platí i v případě všech ostatních částek, které jsou uváděny ve zbývající části této práce.

Výpočet: odpis za rok 2015 $(325.000 \times 11) / 100 = 32.750,-$ Kč

Tabulka 10: Invertární karta dlouhodobého majetku

Evidence hmotného majetku: INVERTÁRNÍ KARTA				
Karta hmotného majetku - č. 1				
Název hmotného majetku: osobní automobil VW Golf				
Zařazení: 01.01.2015			Způsob odepisování: rovnoměrný	
Vstupní cena: 325.000,- Kč			Odpisová skupina: 2	
<i>Odpisový plán:</i>				
Datum	Text	Sazba	Odpis	Zůstatková cena
31.12.2015	odpis	11	32.750,-	289.250,-
Datum vyřazení:			Důvod vyřazení:	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Zůstatková cena automobilu na konci roku 2015 činí 289.250,- Kč. K poslednímu odpisu dojde v roce 2019, kdy bude osobní automobil plně odepsaný a zůstatková cena bude činit 0,- Kč.

5.2.3 Daňové zatížení společníků s.r.o.

Společnost s ručením omezeným bývá zakládána s obvyklým cílem dosahování zisku, jakož to každá kapitálová společnost. Pokud je výsledek hospodaření kladný, hovoříme o zisku, se kterým lze naložit více způsoby. V první řadě můžeme v podniku uhradit ztrátu z minulých let. Pokud by valná hromada nerozhodla o rozdělení zisku, je celý zůstatek převeden na nerozdělený zisk minulých let, popřípadě povinný rezervní fond. Poslední formou rozdělení čistého zisku, je rozdělení na základě shromáždění valné hromady mezi společníky, či jiné osoby (například zaměstnance), pokud tak určí společenská smlouva. Podíl na zisku je poté splatný do 3 měsíců, ode dne, kdy bylo přijato rozhodnutí valné hromady o rozdělení čistého zisku. Poté co společnost provede zdanění sazbou 19 %, je společníkovi (nebo jiné osobě dle smlouvy) na rozděleném zisku uplatněna srážková daň 15 %. Zákon o obchodních korporacích nově zavedl od 01.01.2014 možnost vyplácení záloh na podílu na zisku. Zálohy lze vyplácet pouze na základě mezitímní účetní

závěrky, ze které vyplývá, že společnost má dostatek prostředků na rozdělení zisku. Zdanění záloh je stejné jako u zdanění samotného podílu na zisku.

Paní Věra vlastní, stejně jako pan Richard, poloviční podíl na společnosti ATV Moravia s.r.o. Oba společníci pracují výlučně pro firmu a neprovozují žádnou vedlejší výdělečnou činnost. Funkci jednatelů provozují ve firmě bezplatně, ale zároveň jsou ve firmě zaměstnání a jejich odměna na základě pracovněprávního vztahu je ve výši 20.000,- Kč/ za 1 osobu, která podléhá platbám na SP a ZP. Za rok se jedná o 240.000,- Kč/ za 1 osobu. Paní Věra řídí ekonomické a účetní aktivity společnosti. Zároveň zastupuje firmu vůči úřadům. Pan Richard řídí veškerou činnost firmy spojenou s komunikací se smluvními partnery, zadávání objednávek a dohled na správném vyřízení.

Společnost v roce 2015 vytvořila zisk ve výši 615.721 Kč. K vyplacení společníků společnosti s ručením omezeným slouží následně čistý zisk, který je již po zdanění daní z příjmů PO. Vyplacené mzdy společnosti jsou součástí nákladů, které snižují hospodářský výsledek.

Situace v ATV Moravia s.r.o. v roce 2015:

Tabulka 11: Odměňování společníků ve firmě ATV Moravia s.r.o. za rok 2015

		pan Richard	paní Věra
měsíční	odměna za výkon funkce jednatele	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	20.000,-	20.000,-
	odvod SP zaměstnanec	1.300,-	1.300,-
	odvod ZP zaměstnanec	900,-	900,-
	odvod SP společnost	5.000,-	5.000,-
	odvod ZP společnost	1.800,-	1.800,-

		pan Richard	paní Věra
roční	odměna za výkon funkce jednatele	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	240.000,-	240.000,-
	odvod SP zaměstnanec	15.600,-	15.600,-
	odvod ZP zaměstnanec	10.800,-	10.800,-
	odvod SP společnost	60.000,-	60.000,-

	odvod ZP společnost	21.600,-	21.600,-
	základ daně z příjmů ze závislé činnosti	321.600,-	321.600,-
	daň 15 %	48.240,-	48.240,-
	sleva na dani	24.840,-	24.840,-
	daň po slevě	23.400,-	23.400,-
	čistý příjem podle § 6	190.200,-	190.200,-
	Zisk před zdaněním	615.721,-	
	Daň z příjmů právnických osob 19 %	116.850,-	
	Zisk po zdanění	498.871,-	
	Srážková daň z podílu na zisku 15 %	74.830,65,-	
	Podíly na zisku k vyplacení	424.040,35,-	
	Podíl pro jednoho společníka	212.020,20,-	
	Celkový příjem společníka	402.220,175,-	
	Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	454.480,65,-	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Roční obdržená čistá mzda činí 190.200,- Kč pro jednoho ze společníků. Ze mzdy je odváděno zdravotní a sociální pojištění, takže jsou společníci zabezpečeni proti případné nemoci a zároveň je uplatňována sleva na dani na poplatníka. Podíl pro jednoho společníka společnosti s ručením omezeným je při současném stavu odměňování ve společnosti 212.020,20,- Kč. Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky činí 454.480,65,- Kč.

Společníci mají možnost zvážit několik variant, jak optimalizovat svou celkovou daňovou povinnost včetně odvodů na pojistném a zároveň zvýšit své podíly. Níže jsou uvedeny modelové situace, které společnost může využít:

- 1) Funkci jednatele vykonávají společníci bezplatně. Ani jeden ze společníků nepobírá od společnosti žádnou mzdu na základě pracovněprávního vztahu (ani na základě smlouvy o příkazu). Na základě schválené účetní závěrky budou následně společníkům přiznány podíly na zisku společnosti.¹⁵

Tabulka 12: Model č. 1 odměňování společníků s.r.o.

Zisk před zdaněním	1.258.921,-
Daň z příjmů právnických osob 19 %	239.020,-
Zisk po zdanění	1.019.901,-
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	152.985,15,-

¹⁵ Celý výpočet je uveden v příloze A na konci bakalářské práce.

Podíl na zisku k vyplacení	866.915,85,-
Podíl pro jednoho společníka	433.457,925,-
Celkový příjem společníka	433.457,925,-
Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	392.005,15,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

U výsledku hospodaření si můžeme povšimnout, že byla využita částka 1.258.921,- Kč. Je to z toho důvodu, že u současného odměňování společníků byl ponížěn HV o souhrn hrubých mezd, a odvodů na pojistném SP a ZP. V této modelové situaci vycházíme z HV bez zmíněného odečtu.

Jednou z nevýhod u modelu č. 1 je fakt, že nelze uplatňovat sleva na dani ve formě slevy na poplatníka. Pro porovnání podílu pro jednoho společníka, je nutné přičíst k současnému podílu ve výši 212.020,175,- Kč čistou mzdu ve výši 190.200,- Kč. Porovnáváme tedy částky 402.220,175,- Kč u současného stavu odměňování a částku 433.457,925,- Kč u modelu č. 1. Rozdíl činí 31.237,75,- Kč. Výhodnější je pro společníky tedy modelová situace č. 1, kdy společníci nepobírají žádnou odměnu za výkon funkce jednatele a žádnou mzdu z pracovněprávního vztahu. Celkové daňové zatížení včetně odvodů oproti současnému stavu kleslo. Jedním z faktorů je skutečnost, že u modelu č. 1 nebyly žádné odvody na SP a ZP.

- 2) Oba poplatníci pobírají každý měsíc odměnu za výkon funkce jednatele ve výši 2.400,- Kč. Odměna, která nedosahuje částky 2.500,- Kč, měsíčně nepodléhá platbám na sociálním pojištění, pouze platbám na zdravotním pojištění.¹⁶

Tabulka 13: Model č. 2 odměňování společníků s.r.o.

Zisk před zdaněním	1.196.137,-
Daň z příjmů právnických osob 19 %	227.240,-
Zisk po zdanění	968.897,-
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	145.334,60,-
Podíly na zisku k vyplacení	823.562,50,-
Podíl pro jednoho společníka	411.781,20,-
Celkový příjem společníka	439.285,20,-
Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	380.350,60,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

¹⁶ Celý výpočet je uveden v příloze B na konci bakalářské práce.

Pro porovnání se současným stavem a prvním modelem, musím k čistému příjmu pro jednoho společníka u modelu č. 2 přičíst také vyplacenou odměnu, která činila za rok 27.504,- Kč. Po zohlednění tohoto faktoru, lze celkový příjem společníka vyjádřit ve výši 439.285,20,- Kč. Celkově lze říci, že v porovnání s modelem č. 1 a současným stavem dochází k celkově vyššímu příjmu společníka a k nižšímu daňovému zatížení včetně odvodů. Příjmy jsou vyšší o 5.827,275,- Kč. U modelu č. 2 docházelo oproti modelu č. 1 k odvodům na SP a ZP.

- 3) Společníci pobírají mzdu z pracovněprávního vztahu ve výši 8.000,- Kč formou zkráceného úvazku a zároveň mzdu na základě dohody o provedení práce 9.000,- Kč.¹⁷

Tabulka 14: Model č. 3 odměňování společníků s.r.o.

Zisk před zdaněním	785.641,-
Daň z příjmů právnických osob 19 %	149.150,-
Zisk po zdanění	636.491,-
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	95.473,65,-
Podíly na zisku k vyplacení	541.017,40,-
Podíl pro jednoho společníka	270.508,70,-
Celkový příjem společníka	453.292,70,-
Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	352.335,70,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky nám postupně klesá. Pro porovnání celkového příjmu společníka je k částce 270.508,70,- Kč, jakožto podílu pro jednoho společníka nutné přičíst také souhrn ročních odměn, což je částka ve výši 182.784,- Kč. Celkem se jedná o částku 453.292,70,- Kč pro jednoho společníka. Celkový příjem na jednoho společníka se zvyšuje. Odvody na SP a ZP jsou z dosud uvedených modelů nejvyšší.

- 4) Společníci pobírají odměnu za výkon funkce jednatele ve výši 2.400,- Kč. Mzda z dohody o provedení práce činí 9.000,- Kč.¹⁸

Tabulka 15: Model č. 4 odměňování společníků s.r.o.

Zisk před zdaněním	980.137,-
Daň z příjmů právnických osob 19 %	186.200,-

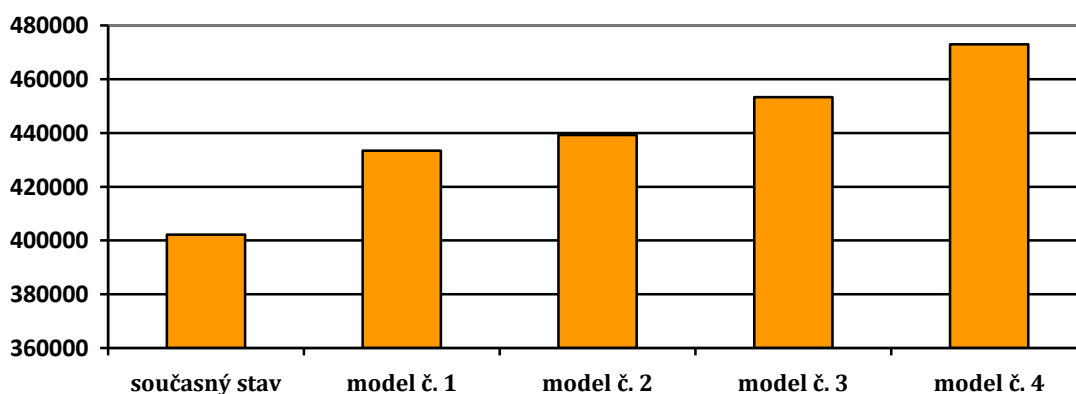
¹⁷ Celý výpočet je uveden v příloze C na konci bakalářské práce.

¹⁸ Celý výpočet je uveden v příloze D na konci bakalářské práce.

Zisk po zdanění	793.937,-
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	119.090,60,-
Podíl na zisku k vyplacení	674.846,50,-
Podíl pro jednoho společníka	337.423,20,-
Celkový příjem společníka	472.927,20,-
Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	313.066,60,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

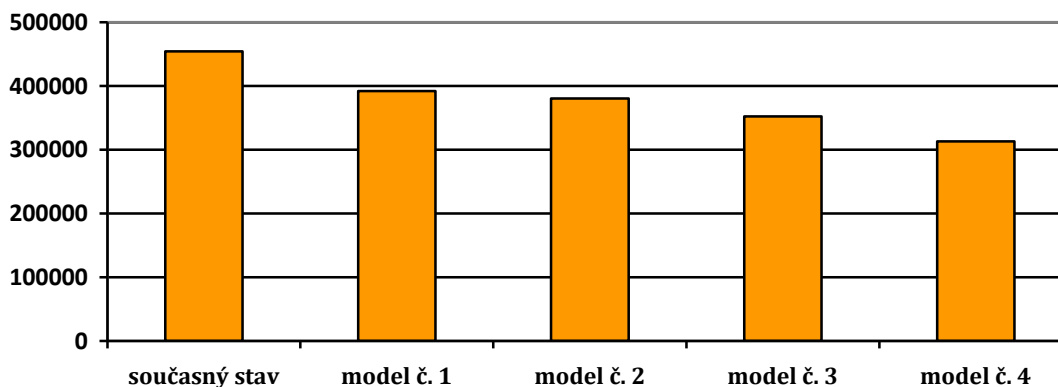
V závěru modelování různých variant pro budoucí odměňování společníků společnosti s ručením omezeným mohou konstatovat, že při poslední modelové situaci č. 4 dochází jednoznačně k nejnižšímu celkovému daňovému zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky. Pokud bych porovnávala příjem pro jednoho společníka, k podílu 337.423,20,- Kč je nutné zohlednit i roční pobírání odměny a mzdy ve výši 135.504,- Kč. Celkem se jedná o příjem 472.927,20,- Kč, což je nejvyšší celkový příjem pro jednoho společníka z modelových situací.

Obrázek 3: Celkový příjem společníků ATV Moravia s.r.o.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

První ze dvou závěrečných grafů uvádí shrnutí celkového příjmu společníka ve firmě ATV Moravia. Na prvním místě je zobrazen současný stav, který je nastavený po dobu fungování společnosti. Pokud by se firma rozhodovala pro některou z uvedených variant, nejvyšších příjmů by společníci dosahovali při využití modelu č. 4. U této varianty se jednalo o pobírání odměny za výkon funkce jednatele ve výši 2.400,- Kč měsíčně a pobírání mzdy z dohody o provedení práce ve výši 9.000,- Kč. Nejméně výhodná z hlediska celkových příjmů společníků je současná varianta, kde je pobírána měsíční mzda ve výši 20.000,- Kč pro jednoho společníka.

Obrázek 4: Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky ATV Moravia s.r.o.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Poslední znázorněný graf nám říká, že při současném stavu příjmu společníka vidíme zároveň nejvyšší celkové daňové zatížení. Zároveň z předchozího grafu vidíme, že u společníků dochází k nejnižšímu celkovému příjmu. Pokud by společníci do budoucna využili modelové situace č. 4, došlo by zároveň k optimalizaci celkového daňového zatížení včetně odvodů na SP a ZP pro společnost za oba společníky. Roli zde hraje také skutečnost, že při současném stavu jsou vysoké odvody na SP a ZP.

5.2.4 Zapojení spolupracujících osob

V první části Vlastní práce je shrnuto, jaká je současná daňová povinnost společnosti ATV Moravia s.r.o. Poukázáno je na současné zdanění společníků společnosti s ručením omezením a také na budoucí možnosti daňové optimalizace v rámci podílů společníků společnosti s ručením omezeným. Dále jsou vyčísleny celkové nákladů na platby daně z příjmů právnických osob, sociálního a veřejné zdravotního pojištění. Druhá část Vlastní práce bude zaměřena na model situace, kdy společnost zvažuje přechod na využití institutu spolupracujících osob, mezi které by rozdělovala výdaje FO.

V případě společnosti ATV Moravia s.r.o. by došlo ke vzniku OSVČ, kterou by zastával pan Richard. Vzhledem k tomu, že jeho živnostenské oprávnění je přerušeno, musel by znovu požádat o jeho obnovení. Příjmy by mohly být rozdělovány mezi manželku paní Věru, v kombinaci s vlastními dětmi, které jsou ve firmě též zaměstnány. V případě pátého člena firmy, slečny Lenky, by mohlo dojít taktéž k různým variantám budoucího pracovního vztahu vůči OSVČ. V současné době vedení ovšem sdělila, že bude odcházet v příštím roce na mateřskou dovolenou. Pro moji bakalářskou práci je tato informace z praxe též velmi vhodná a budu s ní nakládat i v souvislosti s příklady vzhledem k nemocenskému pojištění později v mé práci.

Pokud bude vycházeno z údajů, které vykazala firma za rok 2015 a budou převedeny zjednodušeně pro potřeby komparace práce na výdaje a příjmy firmy, jednalo by se o výdaje ve výši 853.319,- Kč a příjmy 1.534.040,- Kč. Veškeré příjmy jsou příjmy z podnikání dle § 7 ZDP. Jiné příjmy nejsou vedeny. Nesmíme ovšem zapomenout na skutečnost, že oba manželé již pobírají starobní důchod. K tomuto faktu se vztahují vůči OSVČ jistá omezení. Pokud součet příjmů podle § 6 a dílčích ZD podle § 7 a § 9 starobního důchodce přesáhne částku 840.000,- Kč, bude muset zdaňovat nejen své příjmy, ale také starobní důchod se stane předmětem zdanění.

Z pohledu veřejného zdravotního pojištění, je na starobní důchodce, kteří podnikají pohlíženo jako na státní pojištěnce, za něž pojištění platí stát. Minimální zálohy vypočítané z minimálního vyměřovacího základu jsou pro starobní důchodce tudíž bezpředmětné. V prvním roce svého podnikání neplatí starobní důchodce žádné zálohy. V dalších letech je přihlédnuto na příjmy dosažené v předchozím roce.

U pojistného na sociálním zabezpečení je situace podobná. Z pohledu zákona je na podnikajícího starobního důchodce pohlíženo jako na provozování vedlejší činnosti. Podnikatel, který pobírá starobní důchod tak neplatí minimální zálohy a pokud nepřekročí jeho výdělek zákonem stanovenou hranici pro vedlejší činnost, tzn. pro rok 2015 částka 64.865,- Kč, nemusí platit pojistné na sociální zabezpečení vůbec.

Při rozdělení příjmů na spolupracující osoby lze převést na manželku max. 50 % příjmů a výdajů, na ostatní spolupracující osoby v úhrnu max. 30 % příjmů a výdajů. Maximální rozdíl příjmů a výdajů převedených na manželku činí 540.000,- Kč při spolupráci za celé zdaňovací období. U ostatních spolupracujících osob činí rozdíl max. 180.000,- Kč taktéž za celé zdaňovací období.

5.2.4.1 Varianta č. 1

V první variantě je názorně uveden příklad, kdy je na manželku rozděleno 50 % veškerých příjmů a výdajů za podmínky, že manželka spolupracovala po celé zdaňovací období, což bylo splněno. Manželka paní Věra Tenorová neměla povinnost, stejně jako pan Richard Tenora platit zálohy na daň z příjmů. U pana Richarda budou uplatňovány výdaje paušálně a to dle § 7b odst. 7 ZDP ve výši 60 %. Tato sazba platí pro výdaje u ostatních živností. Příjmy činily 1.534.040,- Kč.

Tabulka 16: Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu - manželku

	Výdaje v %	pan Richard 50 %	paní Věra 50 %
Příjmy ze společnosti	1.534.040,-	767.020,-	767.020,-
Výdaje ze společnosti	920.424,-	460.212,-	460.212,-
DZD dle § 7	613.616,-	306.808,-	306.808,-
ZD	613.600,-	306.800,-	306.800,-
Daň 15 %	92.040,-	46.020,-	46.020,-
Sleva na poplatníka	24.840,-	24.840,-	24.840,-
Daňová povinnost	67.200,-	21.180,-	21.180,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Z tabulky nám vyplývá, že pro pana Richarda bude rozdělení příjmů a výdajů na manželku výhodné. Základ daně je zaokrouhlený na stokoruny nahoru a daň činí 15 %. V obou případech byla uplatněna sleva na poplatníka. Daňová povinnost při výpočtu uplatnění výdajů v procentech pouze pro pana Richarda činí 67.200,- Kč. Při rozdělení příjmů a výdajů na manželku paní Věru činí celková daňová povinnost 42.360,- Kč. Celkem se jedná o úsporu 24.840,- Kč. Pro přesnější stanovení výhodnosti/nevýhodnosti rozdělení příjmů a výdajů na manželku paní Věru bude žádoucí, spočítat také odvody za sociální a veřejné zdravotní pojištění.

Tabulka 17: Pojistné na veřejné zdravotní pojištění

ZP	Výdaje v %	pan Richard 50 %	paní Věra 50 %
(Příjmy - Výdaje)	613.616,-	306.808,-	306.808,-
Vyměřovací základ	306.808,-	153.404,-	153.404,-
Min. vyměřovací základ	-	-	-
ZP 13,5 %	41.419,-	20.710,-	20.710,-
ZP celkem	41.419,-	41.420,-	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Vyměřovací základ zdravotního pojištění je roven poloviční částce rozdílu mezi příjmy a výdaji poplatníka. Nesmíme však zapomínat skutečnost, že pan Richard a paní Věra jsou již starobní důchodci, takže pro ně minimální vyměřovací základ neplatí. Z toho důvodu je ve výpočtu využita částka vyměřovacího základu.

Sazba pro veřejné zdravotní pojištění u OSVČ činí 13,5 %. Rozdíl v odvodech na veřejné zdravotní pojištění je dle výše uvedené tabulky 1,- Kč.

Tabulka 18: Pojistné na sociální zabezpečení

SP	Výdaje v %	pan Richard 50 %	paní Věra 50 %
DZD § 7	613.616,-	306.808,-	306.808,-
Vyměřovací základ	306.808,-	153.404,-	153.404,-
Min. vyměřovací základ	31.944,-	31.944,-	31.944,-
SP 29,2 %	89.588,-	44.794,-	44.794,-
SP celkem	89.588,-	89.588,-	89.588,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Z pohledu pojistného na sociální zabezpečení je pro pana Richarda a zároveň i pro jeho manželku určený minimální vyměřovací základ pro rok 2015 ve výši 31.944,- Kč. V případě výše uvedeného porovnávání vyplývá, že reálný vyměřovací základ je vyšší než minimálně stanovený, takže pro výpočet bude využit reálný a pojistné bude placené z něj. Sazba činí 29,2 %. Rozdíl na odvodech sociálního pojištění činí 0,- Kč¹⁹ při využívání institutu rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující osoby, v tomto případě na manželku paní Věru.

Tabulka 19: Komparace celkového daňového zatížení – spolupracující osoba manželka

	Výdaje v %	pan Richard 50 %	paní Věra 50 %
Daň z příjmů	67.200,-	42.360,-	42.360,-
ZP	41.419,-	41.420,-	41.420,-
SP	89.588,-	89.588,-	89.588,-
Odvody celkem	198.207,-	173.368,-	173.368,-
Daňové zatížení v %	32,30 %	28,25 %	28,25 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Ze závěrečné komparace výše vyplývá, že při využití institutu spolupracující osoby, v tomto případě rozdělení příjmů na manželku, bude celková daňová povinnost nižší oproti tomu, pokud by pan Richard uplatňoval pouze paušální výdaje procen-

¹⁹ Výpočet spočívá v rozdílu mezi odvodem na SP, u výdajů aplikovaných procentem samostatně u pana Richarda a rozdělením příjmů a výdajů v poměru 50:50 na pana Richarda a paní Věru. Konkrétně se jedná o: $(89.588 - 89.588) = 0,-$ Kč.

tem. Rozdíl činní 24.840,- Kč. Daňové zatížení v procentech je u rozdělení příjmů na manželku nižší o 4,05 %. Z hlediska odvodů dani z příjmů FO dochází k optimalizaci.

5.2.4.1.1 Výpočet záloh na veřejné zdravotní pojištění

Pro pana Richarda a jeho manželku plyne povinnost odvádět v příštím zdaňovacím období zálohy na veřejné zdravotní pojištění. Pro výpočet měsíční výše zálohy je využíván vyměřovací základ daně, který odpovídá 50 % ze základu daně. Výše pojistného činí 13,5 %. Zaokrouhlení je na koruny nahoru. Výše zálohy je vypočítána jako 1/12 z výše pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

Tabulka 20: Výpočet měsíční zálohy na veřejné zdravotní pojištění - spolupracující osoby

pan Richard a paní Věra	Výpočet	Hodnota
Vyměřovací základ	$306.808 \times 50 \%$	153.404,-
Výše pojistného	$153.404 \times 13,5 \%$	20.709,54,-
Zaokrouhlení	$20.709,54 \doteq 20.710,-$	
Výše měsíční zálohy	$20.710/12 \doteq 1.726,-$	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Měsíční výše zálohy pro pana Richarda a paní Věru je 1.726,- Kč pro jednu osobu na úhradu veřejného zdravotního pojištění. Ročně se jedná o sumu 41.424,- Kč pro oba.

5.2.4.1.2 Výpočet záloh na sociální pojištění

Stejně jako tomu bylo u záloh na veřejné zdravotní pojištění, jsou pan Richard a jeho manželka povinni odvádět také zálohy na sociální pojištění v příštím zdaňovacím období. Při výpočtu je použit vyměřovací základ, který odpovídá 50 % základu daně. Pro výpočet výše měsíční zálohy na odvody sociálního pojištění byla využita sazba 29,2 %. Zaokrouhlení taktéž na celé koruny nahoru.

Tabulka 21: Výpočet měsíční zálohy na sociální pojištění - spolupracující osoby

pan Richard a paní Věra	Výpočet	Hodnota
Vyměřovací základ	$306.808 \times 50 \%$	153.404,-
Výše pojistného	$153.404 \times 29,2 \%$	44.793,97,-
Zaokrouhlení	$44.793,97 \doteq 44.794,-$	
Výše měsíční zálohy	$44.794/12 \doteq 3.733,-$	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Měsíční záloha dle výše uvedené tabulky činí pro jednu osobu 3.733,- Kč. Ročně je to záloha ve výši 89.592,- Kč pro oba manželé.

5.2.4.2 Varianta č. 2

Jako další variantu zapojení spolupracujících osob uvádím možnost, kdy bude rozdělení příjmů a výdajů rozloženo mezi manželku a děti pana Richarda. V souhrnu se může jednat max. o 30 % všech výdajů a příjmů a částka nesmí přesáhnout 180.000,- Kč za celé zdaňovací období. Stejně jako u první varianty bude pan Richard uplatňovat paušální výdaje procentem.

Poměr rozdělení bude následující. Na manželku, paní Věru, bude převedeno 8 % příjmů a výdajů, na děti, dceru Ivu a syna Tomáše taktéž po 8 %. Sleva na dítě již nemůže být použita, jelikož oba dva již dospělí a nejsou vyživovány ze strany pana Richarda. Sleva, která lze poskytnout je ovšem sleva na poplatníka, a to u všech členů. Následující situace bude namodelována do výše rozhodné částky u vedlejší činnosti 64.865,- Kč, díky níž nebudou osoby moci hradit pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění, protože pro všechny osoby se bude jednat o vedlejší činnost.

Tabulka 22: Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby - manželku a děti

	Výdaje v %	pan Richard 76 %	paní Věra 8 %	dcera Iva 8 %	syn Tomáš 8 %
Příjmy ze společnosti	1.534.040,-	1.165.870,-	122.723,-	122.723,-	122.723,-
Výdaje ze společnosti	920.424,-	699.522,-	73.634,-	73.634,-	73.634,-
DZD dle § 7	613.616,-	466.348,-	49.089,-	49.089,-	49.089,-
ZD	613.600,-	466.300,-	49.000,-	49.000,-	49.000,-
Daň 15 %	92.040,-	69.945,-	7.350,-	7.350,-	7.350,-
Sleva na poplatníka	24.840,-	24.840,-	24.840,-	24.840,-	24.840,-
Daňová povinnost	67.200,-	45.105,-	0,-	0,-	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Z tabulky nám vyplývá, že pro pana Richarda bude rozdělení příjmů na manželku a děti výhodné, i když oproti první variantě zde není tak velký rozdíl v celkové daňové povinnosti. Základ daně je zaokrouhlený na stokoruny nahoru a daň činí 15 %. Ve všech případech byla uplatněna sleva na poplatníka. Daňová povinnost, při výpočtu uplatnění výdajů v procentech, činí pouze pro pana Richarda 67.200,- Kč. Při rozdělení příjmů a výdajů na manželku paní Věru a děti, činí celková daňová povinnost 45.105,- Kč. Celkem se jedná o úsporu ve výši 22.095,- Kč. Níže budou zahrnuty také odvody na veřejné zdravotní a sociální pojištění.

Tabulka 23: Pojistné na veřejné zdravotní pojištění

ZP	Výdaje v %	pan Richard 76 %	paní Věra 8 %	dcera Iva 8 %	syn Tomáš 8 %
(Příjmy - Výdaje)	613.616,-	466.348,-	49.089,-	49.089,-	49.089,-
Vyměřovací základ	306.808,-	233.174,-	24.545,-	24.545,-	24.545,-
Min. vyměřovací základ	-	-	-	-	-
ZP 13,5 %	41.419,-	31.478,-	3.314,-	3.314,-	3.314,-
ZP celkem	41.419,-	41.420,-			

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Vyměřovací základ zdravotního pojištění je roven poloviční částce rozdílu mezi příjmy a výdaji poplatníka. Roli zde hraje skutečnost, že pan Richard a paní Věra jsou již starobní důchodci, takže pro ně minimální vyměřovací základ neplatí. U dětí Ivy a Tomáše je situace stejná, z důvodu vedlejší činnosti. Z toho důvodu je

ve výpočtu využita částka vyměřovacího základu. Sazba pro veřejné zdravotní pojištění u OSVČ činí 13,5 %.

U spolupracujících osob nám vychází rozdíl 1,- Kč, oproti odvodům pojistnému při uplatňování výdajů v procentech samostatně u pana Richarda. V celkovém důsledku to ještě nemusí znamenat méně výhodnou variantu z pohledu odvodů na pojistném. Názorně nám to bude předvedeno při odvodech na sociálním pojištění.

Tabulka 24: Pojistné na sociální zabezpečení

SP	Výdaje v %	pan Richard 76 %	paní Věra 8 %	dcera Iva 8 %	syn Tomáš 8 %
DZD § 7	613.616,-	466.348,-	49.089,-	49.089,-	49.089,-
Vyměřovací základ	306.808,-	233.174,-	24.545,-	24.545,-	24.545,-
Min. vyměřovací základ	31.944,-	31.944,-	-	-	-
SP 29,2 %	89.858,-	62.712,-	0,-	0,-	0,-
SP celkem	89.858,-	62.712,-			

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Z pohledu odvodů pojistného na sociálním zabezpečení je pro pana Richarda určený minimální vyměřovací základ pro rok 2015 ve výši 31.944,- Kč. V případě výše uvedeného porovnání vyplývá, že reálný vyměřovací základ je vyšší než minimálně stanovený, takže pro výpočet bude využit reálný vyměřovací základ a pojistné bude placené z něj. Sazba činí 29,2 %. Z důvodu namodelování situace, kdy u spolupracujících osob nebylo dosaženo rozhodné částky 64.865,- Kč u vedlejší činnosti, budou odvody činit na sociální zabezpečení 0,- Kč. Což je velmi výhodná situace v rámci celkové optimalizace. Rozdíl na odvodech sociálního pojištění činí 27.146,- Kč při využití institutu spolupracujících osob.

Tabulka 25: Komparace celkového daňového zatížení – spolupracující osoba manželka a děti

	Výdaje v %	pan Richard 76 %	paní Věra 8 %	dcera Iva 8 %	syn Tomáš 8 %
Daň z příjmů	67.200,-	45.105,-	0,-	0,-	0,-
ZP	41.419,-	41.420,-			
SP	89.858,-	62.712,-			
Odvody celkem	198.477,-	149.237,-			
Daňové zatížení v %	32,34 %	24,33 %			

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Ze závěrečné tabulky mohou vyvodit závěr, že při využití institutu spolupracujících osob, a to konkrétně rozdělení příjmů a výdajů na manželku a děti, vychází celkové zatížení pro pana Richarda velmi příznivě. Celkově lze říci, že z dvou testovaných variant dosahuje toto rozdělení v rámci daňového zatížení v procentech nejlepších výsledků. Rozdíl oproti odvodům uplatňovaným samostatně u pana Richarda a s využitím ostatních spolupracujících osob činí 49.240,- Kč. Nejvýraznější úspory si můžeme povšimnout v rámci odvodů na SP, dále u platby daní z příjmů FO.

5.2.4.2.1 Výpočet záloh na veřejné zdravotní pojištění

Pro pana Richarda je povinností odvádět v příštím zdaňovacím období zálohy na veřejné zdravotní pojištění. Pro výpočet měsíční výše zálohy je využíván vyměřovací základ daně, který odpovídá 50 % ze základu daně. Výše pojistného činí 13,5 %. Zaokrouhlení je na koruny nahoru. Výše zálohy je vypočítána jako 1/12 z výše pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

Tabulka 26: Výpočet měsíční zálohy na veřejné zdravotní pojištění

pan Richard	Výpočet	Hodnota
Vyměřovací základ	$466.300 \times 50 \%$	233.150,-
Výše pojistného	$233.150 \times 13,5 \%$	31.475,25,-
Zaokrouhlení	$31.475,25 \doteq 31.476,-$	
Výše měsíční zálohy	$31.476/12 \doteq 2.623,-$	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Měsíční výše zálohy pro pana Richarda činí 2.623,- Kč na úhradu veřejného zdravotního pojištění. Ročně se jedná o částku 31.476,- Kč.

Tabulka 27: Výpočet měsíční zálohy na veřejné zdravotní pojištění - spolupracující osoby

paní Věra, dcera Iva a syn Tomáš	Výpočet	Hodnota
Vyměřovací základ	$49.000 \times 50 \%$	24.500,-
Výše pojistného	$24.500 \times 13,5 \%$	3.307,50,-
Zaokrouhlení	$3.307,50 \doteq 3.308,-$	
Výše měsíční zálohy	$3.308/12 \doteq 276,-$	
Minimální výše měsíční zálohy		3.312,-

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

U výpočtu měsíčních záloh pro paní Věru, dceru Ivu a syna Tomáše byla vypočítána měsíční výše zálohy 276,- Kč. Ročně se jedná pro 3 osoby celkem odvody ve výši 119.232,- Kč.

5.2.4.2.2 Výpočet záloh na sociální pojištění

Pan Richard je také povinen odvádět zálohy na sociální pojištění v příštím zdaňovacím období. Při výpočtu je použit vyměřovací základ, který odpovídá 50 % základu daně. Pro výpočet výše měsíční zálohy na odvody sociálního pojištění byla využita sazba 29,2 %. Zaokrouhlení taktéž na celé koruny nahoru.

Tabulka 28: Výpočet měsíční zálohy na sociální pojištění - spolupracující osoby

pan Richard	Výpočet	Hodnota
Vyměřovací základ	$466.300 \times 50 \%$	233.150,-
Výše pojistného	$233.150 \times 29,2 \%$	68.079,80,-
Zaokrouhlení	$68.079,80 \doteq 68.080,-$	
Výše měsíční zálohy	$68.080/12 \doteq 5.673,-$	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016.

Pro výpočet výše měsíční zálohy na odvody sociálního pojištění byla využita sazba 29,2 %. Zaokrouhlení taktéž na celé koruny nahoru. Měsíční záloha činí 5.673,- Kč. Ročně se jedná o 68.076,- Kč.

V případě, kdy u spolupracujících osob nebylo dosaženo rozhodné částky za rok 2015, a to 63.865,- Kč, není povinnost platit zálohy na sociální pojištění. Pokud by se osoby rozhodly být dobrovolně účastníky důchodového pojištění, platba minimální zálohy činí 778,- Kč pro vedlejší činnost. Poté by zálohy na sociální pojištění pro všechny tři spolupracující osoby činily 28.008,- Kč.

Celkové odvody u první varianty, kdy byly rozděleny příjmy a výdaje na manželku paní Věru, lze konstatovat, že celkové zálohy na další zdaňovací období na veřejné zdravotní pojištění činily 41.424,- Kč. Odvody záloh na sociální pojištění byly ve výši 89.592,- Kč. Celkem se tedy na zálohách příští zdaňovací období zaplatí částka ve výši 131.016,- Kč.

U druhé varianty, kdy se příjmy rovnoměrně rozdělily mezi manželku paní Věru a děti, Ivu a Tomáše, společné odvody na zálohy veřejného zdravotního pojištění činí 119.232,- Kč. U sociálního pojištění se jedná o částku 68.076,- Kč. Na základě usoudit, že celkové odvody na zálohy pojistného budou v příštím zdaňovacím období ve výši 187.308,- Kč.

Pokud by byl v budoucnu využit institut spolupracujících osob, nelze opomenout pátou zaměstnankyni firmy a to slečnu Lenku. Jelikož bude odcházet na mateřskou dovolenou, bude pro firmu zřejmě nutné hledat náhradu. Pokud by současné vedení přešlo na institut spolupracujících osob, měl by pan Richard něko-

lik variant, jak budoucího pracovníka/nici zaměstnat. Buď to je možné zvolit standardní pracovní poměr, ze kterého bude odváděno SP a ZP nebo může zvolit variantu dohody o provedení práce.²⁰

5.2.4.3 Problematika nemocenského pojištění

V budoucnu pokud by dcera Iva byla spolupracující osoba a neměla žádné jiné příjmy, byla by brána jako osoba, která provozuje hlavní činnost, její povinností by poté bylo odvádět minimální zálohy na SP a ZP. Jelikož je platba nemocenského pojištění dobrovolná, je potřeba uvážit pozdější důsledky z hlediska peněžité pomoci v mateřství. Tato podpora je vyplácena pouze v případě, pokud účast na nemocenském pojištění trvá alespoň po dobu 180 dnů v období jednoho roku před nástupem na peněžitou pomoc v mateřství a zároveň musí být splněna podmínka, kdy je účast na nemocenském pojištění alespoň po dobu 270 kalendářních dnů v posledních dvou letech před nástupem na peněžitou pomoc v mateřství.²¹

Případ, který se v praxi objevuje a mohl by nastat i pro naše modelové situace je dočasná pracovní neschopnost a to u OSVČ. V případě, pokud by pan Richard utrpěl úraz či byl dlouhodobě nemocen, dostával by od 15. dne nemocenské dávky. To platí pouze v případě, pokud je OSVČ účastníkem nemocenského pojištění. V našem konkrétním případě je pan Richard starobní důchodce, tudíž nemocenské pojištění, které je součástí sociálního zabezpečení platí stát. Pokud by ale nebyl starobní důchodce a neplatil si během svého podnikání dobrovolně nemocenské pojištění, žil by pouze z vlastních nákladů.

Lékař v případě dlouhodobé pracovní neschopnosti může OSVČ vystavit neschopenku. Ta je důležitá z toho důvodu, že po dobu její platnosti nemusí OSVČ odvádět zálohy na zdravotní pojištění. Po ukončení pracovní neschopnosti je jeho povinností opět začít platit zálohy a to i včetně měsíce, kdy pracovní neschopnost netrvala celý kalendářní měsíc. Na uvážení je ještě varianta, kdy OSVČ je uznána práce neschopným, ale její zdravotní stav jí umožňuje i přesto mít menší příjem. Je to dáno tím, že v pracovní neschopnosti nesmí mít OSVČ žádný příjem, proto by bylo vhodné pracovní neschopnost ukončit. Z hlediska výše dávek na nemocenském pojištění platí ze zákona, čím více OSVČ platí na zálohách, tím více poté může být výše jeho dávky. Jelikož výše denní dávky nemocenského pojištění v průměru pohybuje ve stovkách korun, mnoho živnostníků v ČR neplatí nemocenské pojištění. Je na uvážení každého podnikatele, zda pro něj toto dobrovolné pojištění má smysl.

²⁰ U dohody o provedení práce je vhodné uvést, že je zde stanoven limit max. 300 hod. za rok.

²¹ Informace jsou čerpány z České správy sociálního zabezpečení, 2016.

6 Diskuze

Na začátku volby formy podnikání stojí podnikatel před otázkou, zda je vhodnější založit si formu obchodní korporace, či svou podnikatelskou činnost vést jako osoba samostatně výdělečně činná. Po shrnutí prvotních nákladů lze konstatovat, že jsou několikanásobně nižší u založení živnostenského oprávnění. Společnost s ručením omezeným nese vyšší administrativní náklady a je i časově náročnější. Mezi další pozitiva pro OSVČ hraje fakt, že stačí vést daňovou evidenci oproti společnosti s ručením omezeným, která je definována vedením podvojného účetnictví. Náklady na provoz jsou poté vyšší.

Každá oblast podnikání je specifická a záleží na mnoha faktorech, které musí podnikatel zvážit při počátečním výběru. Opět zde záleží na činnosti, kterou se ve svém oboru zabývá. Obecně je společnost s ručením omezeným zakládána s cílem, kde jsou očekávány vysoké obraty. Nese také vyšší rizika vyplývající z podnikání. Pokud nám jde o budování dobré pozice, jména a hodnoty, je obecně preferována tato forma podnikání. Mnou vybraná společnost ručením omezeným, se zabývá poskytováním servisních služeb pro jednu z významných pojišťoven působící v ČR. Tento obchodní partner při výběru svého zprostředkovatele oprav prodloužených záruk, hledal stabilní a dlouho působící firmu v daném odvětví, která si vybudovala během svého působení na trhu jméno a zároveň poskytuje profesionální služby. Svůj výběr omezila právě na obchodní korporace.

Dalším pozitivním faktorem pro volbu společnosti s ručením omezeným je možnost budoucího převodu či prodej obchodních podílů. Společnost se také lépe propaguje. Společníci společnosti s ručením omezeným ručí za společnost do výše nesplacených vkladů, OSVČ celým svým majetkem. Podnikatel OSVČ nese odpovědnost a veškerá rizika na svých bedrech sám, oproti tomu společnost s ručením omezeným může mít mnoho jednatelů, kteří jsou oprávněni ve společnosti jednat nezávisle na sobě a odpovědnost je tak rozdělena mezi více osob. Zároveň OSVČ nemůže převést řízení společnosti na jinou osobu. Oproti tomu řízení společnosti s.r.o. je možné předat jednateli nebo dalším společníků, popřípadě jiné zodpovědné osobě. Společnost s ručením omezeným se může díky vkladům nových společníků rozrůstat a budovat si silnější postavení na trhu. Jako právnická firma působí podnikatel více důvěryhodně a seriózně. Osoba samostatně výdělečně činná má ve většině případů charakter osobního rázu.

Dle mého názoru, je z hlediska působení v oboru a činnosti podnikání, pro firmu ATV Moravia s.r.o. rozumnější nadále přetrvávat ve formě společnosti s ručením omezeným. Pokud by se společníci rozhodli v budoucnu pro prodej či převod společnosti na nové společníky, může pokračovat její činnost a budování firemního jména. Jsou zde ovšem další faktory, které v celkovém porovnání hrají důležitou roli. Mezi ně patří problematika celkového daňového zatížení a zákonné odvody na pojistném.

OSVČ odvádí ze svých příjmů daň z příjmů fyzických osob, která činí 15 %. Pojistné na sociální zabezpečení 29,2 % a pojistné na veřejné zdravotní pojištění 13,5 %. Celkem jsou tedy odvody 42,7 %. Kromě polovičního vyměřovacího zákla-

du pro odvody sociálního a veřejného zdravotního pojištění, má osoba samostatně výdělečně činná ještě výhodu v možnosti zdanění paušálními výdaji bez nutnosti sledování skutečných výdajů. Společnost s ručením omezeným musí odvádět z rozdílů výnosů a nákladů daň z příjmů právnických osob ve výši 19 %. Následně je nutné zdanit podíly společníků srážkovou daní ve výši 15 %. Pokud je společník ve společnosti zaměstnán a pobírá mzdu z pracovněprávního vztahu, vztahuje se na něj odvod pojistného na sociální zabezpečení 25 %, které odvádí zaměstnavatel a také 6,5 %, které odvádí zaměstnanec. V případě veřejného zdravotního pojištění je odvod 9 %, které odvádí zaměstnavatel a 4,5 %, které odvádí zaměstnanec ze své mzdy. Z pohledu daní a odvodů na zákonném pojistném, je výhodnější podnikání jako OSVČ.

Pro doplnění je důležité také zmínit skutečnost, že pro OSVČ jsou odvody na SP a ZP daňově neuznatelný výdaj. Naproti tomu SP a ZP, hrazené u v rámci společnosti s ručením omezeným u zaměstnanců je daňově uznatelný náklad. Pozitivní faktor může být pro zaměstnance také možnost získání benefitu ve formě příspěvku na životní pojištění.

K výhodám a nevýhodám zavedení institutu spolupracujících osob v rámci optimalizace zdanění fyzických osob je vhodné uvést tyto skutečnosti. První z výhod využívání spolupracujících osoby či osob při podnikání je, že nemusí vést účetnictví ani daňovou evidenci a taktéž není podmínkou vlastnit živnostenské oprávnění. Poměr rozdělení příjmů nemusí zákonitě odpovídat rozdělení spolupráci s podnikatelem. Rozdělování může probíhat na spolupracující osoby probíhat v různém poměru, i kdyby byla spolupráce osob úplně minimální. Z kapitoly Vlastní práce vyplývá, že další výhoda je daňová úspora. Pokud spolupracující osoba má i jiný zdroj příjmů, je spolupráce vedená jako vedlejší činnost a nemá povinnost odvádět minimální zálohy na SP a ZP, pouze z příjmů, které jsou na ni přerozděleny. Na spolupracující osobu může podnikatel rozdělit také ztrátu. Této skutečnosti lze využít pouze v případě, pokud se jedná o příjmy z nájmu, kapitálového majetku nebo z ostatních příjmů. Pozitivní faktor institutu spolupracujících osob je také skutečnost, že podnikatel může využít výdaje procentem z příjmů, ale spolupracující osoba může použít skutečné výdaje. Z toho plyne, že není rozhodující rozdělení příjmů podnikatele, ale jakou formou uplatňuje výdaje.

Mezi nevýhody můžeme zařadit skutečnost, že spolupracující osoba je řazena mezi daňové subjekty, které jsou povinny odevzdávat daňové přiznání. S tím souvisí také povinnost platit zálohy na daň z příjmu a zálohy na sociální a veřejné zdravotní pojištění. Pokud spolupracující osoba nemá jiný zdroj příjmů, než příjmy ze spolupráce, je tato práce brána jako hlavní zdroj příjmů a je nutné odvádět minimální zálohy na ZP a SP. Další z nevýhod je fakt, že v případě, kdy je spolupracující osoba manželka, nelze uplatňovat slevu na dani na manželku.

Využití institutu spolupracujících osob je nutné plánovat předem, lze tak předejít mnoha nedorozuměním s kontrolními orgány. Jde o to, že mnoho podnikatelských subjektů si řeší zmíněnou daňovou optimalizaci až v momentě, kdy dochází ke zpracování daňového přiznání, aby si snížili základ daně. Takový postup ovšem přináší komplikace a není korektní. Další problém může nastat v momentě,

pokud spolupráce byla uměle vytvořena a byla smyšlena pouze za účelem snížení základu daně.

Využití této úpravy se vyplácí v momentě, kdy nemá spolupracující osoba žádné zdanitelné příjmy. O co se jedná? To se týká například žen na mateřské či rodičovské dovolené, studentů, nezaměstnaných atd. V těchto případech nelze uplatňovat slevy na dani na poplatníka a další odčitatelné položky od základu daně. Výhodné je také uplatňovat výdaje paušálem a podnikatelům, kteří uplatňují solidární zvýšení daně. Tím že mohou být příjmy jednoho manžela či manželky do určité výše zahrnovány do ZD z příjmů druhého manžela či manželky, dochází ke snižování administrativních nákladů výběru daně, protože se snižuje počet podáváných daňových přiznání.

Společnost ATV Moravia s.r.o. by měla podle mého názoru, zůstat u právní formy podnikání společnosti s ručením omezeným. Pokud hodlá i nadále budovat své jméno a pozici na trhu, byl by pro ni přechod na osobu samostatně výdělečně činnou spíše krokem zpět. Společnost by se měla zaměřit na optimalizaci vyplacených odměn společníků a využít například modelu č. 4, kdy je nastíněná situace, kdy společníci pobírají odměnu za výkon funkce jednatele ve výši 2.400,- Kč a mzdu z dohody o provedení práce ve výši 9.000,- Kč. Pokud by se společníci rozhodli pro variantu č. 1, kdy by nepobírali žádnou odměnu za funkci jednatele, ani mzdu z pracovněprávního vztahu, je možné využití i vyplácení záloh na podíl na zisku. Tato skutečnost platí od roku 2014 s příchodem Nového občanského zákoníku a Zákonu o obchodních korporacích. Důležité je sledovat vývoj hospodaření společnosti dokonce účetního období. Vyplácení záloh podílů na zisku nesmí společnost přivést k úpadku. Statutární orgán může vyplácet zálohy na podíl zisku i z nerozděleného zisku minulých let. Pokud by záloha převyšovala skutečný podíl na zisku, podílníci by museli vrátit zálohu na podíl na zisku zpět. O výplatě poté rozhoduje statutární orgán na základě mezitímní účetní závěrky, která je sestavená k jinému dni, než je konec rozvahového dne.

Osobně bych doporučila využití institutu spolupracujících osob živnostníků, kteří provozují například restaurace, penziony, farmy, vinice nebo kavárny.

7 Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala porovnáním celkového zdanění vybrané společnosti s ručením omezeným a využití institutu spolupracujících osob u zdanění fyzické osoby. Hlavním cílem práce bylo zjistit výhodnost v rámci výše popsané komparace, při zohlednění celkového zdanění a také zákonných odvodů na sociálním a veřejném zdravotním pojištění.

Po úvodním seznámení s vybranou společností ATV Moravia s.r.o., byly specifikovány náklady, které souvisí se založením samostatně výdělečně činné osoby. Pro porovnání byly uvedeny také náklady, které souvisí se založením společnosti s ručením omezeným. Z dosažených výsledků, které jsou u společnosti s ručením omezeným pouze orientační, a jejich výše se může lišit na základě výběru jiného notáře či poskytovaných služeb vyplynulo, že administrativní náklady jsou jednoznačně vyšší u založení společnosti s ručením omezeným. Každý začínající podnikatel musí uvážit, která právní forma bude pro jeho činnost nejvhodnější, avšak obecně platí, že založení živnostenského oprávnění za účelem podnikání jako osoby samostatně výdělečně činné je nejméně komplikované a finančně úsporné.

V další části bakalářské práce je nastíněna účetní závěrka firmy ATV Moravia s.r.o. za rok 2015. Znázorněn byl také výpočet odpisu DHM, v případě společnosti osobního automobilu. V rámci hlavního cíle bakalářské práce bylo uvedeno celkové daňové zatížení společnosti včetně odvodů za společníky zmíněné společnosti a jejich rozdělování podílů na zisku. V rámci doporučení pro budoucí optimalizaci tohoto daňového zatížení, jsem pomocí čtyř modelových situací navrhla řešení pro daňový subjekt. Současný stav vypovídal o skutečnosti, že dva společníci, pobírají měsíční mzdu z pracovněprávního vztahu ve výši 20.000,- Kč. Podíl na zisku připadajícího pro jednoho společníka činil 212.020,175,- Kč. Celkový příjem společníka představoval částku ve výši 402.220,175,- Kč.

V rámci první varianty byl zobrazen model, kdy společníci nepobírali za výkon funkce jednatele žádnou odměnu a nulovou mzdu z pracovněprávního vztahu. Po celkovém zdanění a odvodech na sociální pojištění, by celkové příjmy společníka činily 433.457,925,- Kč. Tato částka se zároveň rovnala podílu připadajícího na jednoho společníka. Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky činilo částku 392.005,15,- Kč. Oproti současnému stavu dochází k vyšším celkovým příjmům společníků a zároveň k nižšímu celkovému daňovému zatížení. Dochází k úspoře na straně odvodů na SP a ZP.

U druhé varianty byl zvolen model, kdy společníci pobírali odměnu za funkci jednatele ve výši 2.400,- Kč. Celkový příjem připadající na jednoho společníka činil 439.285,20,- Kč. V porovnání s prvním modelem se jedná o rozdíl 5.827,275,- Kč. Druhá modelová situace přináší vyšší příjem pro společníky a zároveň nižší celkové daňové zatížení a to konkrétně oproti první modelové situaci o 11.654,55,- Kč.

Následně byla zvolena varianta, kdy mzda společníků z pracovněprávního vztahu činila 8.000,- Kč a mzda z dohody o provedení práce 9.000,- Kč. Při výše nastavených podmínkách činil celkový příjem společníka 453.292,70,- Kč. V rámci porovnání modelových situací, se zvyšoval celkový příjem společníka v porovnání

s předchozími modely a zároveň docházelo ke snížení celkového daňového zatížení.

Jako poslední varianta byla brána v úvahu situaci, kdy odměna za výkon funkce jednatele byla stanovena na 2.400,- Kč a mzda z dohody o provedení práce 9.000,- Kč. U této varianty došlo k nejvyššímu celkovému příjmu společníků a to v celkové částce 472.927,20,- Kč. Také došlo k optimalizaci celkového daňového zatížení včetně odvodů.

Cílem mé bakalářské práce bylo na základě modelových situací a následné komparace vyvodit závěr, která z variant by byla pro společnost ATV Moravia s.r.o. do budoucna nejprůzračnější. Na základě výše popsaných modelových situací mohu říci, že poslední model č. 4 by pro společnost byl nejvhodnější. Na základě nízkých odvodů na ZP a nulovým odvodům na SP, je varianta pobírání odměny 2.400,- Kč a mzdy z DPP ve formě 9.000,- pro firmu nejvýhodnější. Došlo k výraznému nárůstu celkového příjmu společníků a zároveň optimalizaci celkového daňového zatížení včetně odvodů na SP a ZP.

V druhé části Vlastní práce bylo uvedeno možné využití institutu spolupracujících osob u OSVČ. Pokud by se v budoucnu společnost rozhodla využít této možnosti, uvedla jsem dvě možné varianty, které by mohla zvážit. První z nich je varianta, kdy jsou příjmy a výdaje rozdělovány v poměru 50:50 na manželku fyzické osoby. Fyzická osoba, v případě bakalářské práce pan Richard, uplatňuje své výdaje procentem z příjmů. Při rozdělení příjmů a výdajů na manželku nelze uplatňovat sleva na dani na manželku. Jediná sleva na dani, která lze uplatnit a byla v rámci výpočtů uplatněna, je sleva na dani na poplatníka. V rámci rozdělení první varianty dochází k úspoře při daňové povinnosti 24.840,- Kč. V součtu je na zákonných odvodech na SP a ZP rozdíl 24.839,- Kč. Opomenout nelze ani skutečnost, že při výpočtu záloh na odvody zákonného pojistného na příští zdaňovací období se jedná o částku 41.424,- Kč za obě osoby u veřejného zdravotního pojištění a o částku 89.592,- Kč u sociálního pojištění za obě osoby. V celkovém součtu tak na zálohách bude následující zdaňovací období zapláceno 131.016,- Kč.

Závěrečná varianta přichází s rozdělení příjmů a výdajů mezi manželku a dvě děti. Příjmy a výdaje jsou rozdělovány mezi pana Richarda, na kterého je rozděleno 76 %, a na ostatní spolupracující osoby po 8 %. V součtu nesmí částka příjmů a výdajů u spolupracujících osob přesáhnout 180.000,- Kč a v úhrnu lze rozdělit max. 30 %. V daňové povinnosti nalezneme rozdíl ve využití spolupracujících osob ve výši 22.095,- Kč. Při uplatňování slev na dani by byla využita pouze sleva na dani na poplatníka. Jelikož děti jsou již odrostlé a ze strany pana Richarda nejsou živovány, tato sleva být uplatňována nemůže. Taktéž nemůže být využita sleva na dani na manželku, jako tomu bylo v první variantě. Oproti první variantě, kdy byly příjmy a výdaje rozdělovány v poměru 50:50, dochází u této varianty k vyšším rozdílům na odvodech SP a ZP. Celkové zákonné odvody se liší 49.240,- Kč a celkové daňové zatížení vyjádřené v procentech o 8,01 %. Značně zvýšené odvody činí zálohy na zákonné pojistné na následující zdaňovací období. V součtu se u veřejného zdravotního pojištění, jedná o částku 119.232,- Kč a u odvodů na sociální pojištění je to 68.076,- Kč.

Dalším z cílů mé práce bylo za pomoci modelace prokázat, zda je využití institutu spolupracujících osob u fyzických osob výhodné či nevýhodné a za jakých okolností. Na základě dvou uvedených variant a vzájemného porovnání mohu konstatovat, že pro pana Richarda by byla výhodnější možnost přerozdělení příjmů a výdajů mezi svoji manželku paní Věru a děti Ivu a Tomáše. Pozitivní a negativní faktory využití institutu spolupracujících osob a mé doporučení bylo popsáno v části Diskuze. Z hlediska daňového zatížení a odvodů na SP a ZP je nezbytné upozornit ještě na jeden faktor, který hraje taktéž důležitou roli a to jsou vysoké zálohy na odvody SP a ZP.

8 Literatura

Běhounek, P., *Daňové zákony v úplném znění k 1.1.2016 s přehledy změn 2016*. Olomouc: ANAG, 2016, str. 336. ISBN 978-80-7263-989-2.

Běhounek, P., Přib, J., Šulc, I., *Daně 2016 a předpisy související s přehledem změn*. Olomouc: ANAG, 2016, str. 1424. ISBN 978-80-7554-006-5.

businesscenter.cz. *Slovník pojmů komanditista*. [online]. ©1998 – 2016. Praha: HAVIT, s. r. o. [cit. 2016-10-09]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p256-komanditista.aspx>.

businesscenter.cz. *Slovník pojmů komplementář*. [online]. ©1998 – 2016. Praha: HAVIT, s. r. o. [cit. 2016-10-09]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p255-komplementar.aspx>

Červinka T., *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ s komentářem a příklady*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2016, str. 160. ISBN 978-80-7263-999-1.

Česká správa sociálního zabezpečení. *Dávky nemocenského pojištění*. [online] 2016: Praha: Ústředí ČSSZ [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/davky/davky-nemocenskeho-pojisteni.html>.

Dvořáková, V., a kolektiv, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 2013, str. 328. ISBN 978-7201-916-8.

Financisprava.cz. *Obecné informace*. [online]. ©2013-2016. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: <http://www.financisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#predmet>.

Financisprava.cz. *Sdělení Generálního finančního ředitelství k vybraným problémům v oblasti zdaňování bezúplatných příjmů*. [online]. ©2013-2016. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2016-21-11]. Dostupné z: <http://www.financisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/2016-Sdeleni-GFR-zdanovani-bezuplatnych-prijmu.pdf>

Hejduková, P., *Veřejné finance teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 252. ISBN 978-80-7400-298-4.

- Hnátek, M., *Zcela legální daňové triky*. 1 vyd. Praha: ESAP s.r.o. 2016, str. 213. ISBN 978-80-905899-3-3.
- Janků, M. a kolektiv, *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 561. ISBN 978-80-7400-494-0.
- Kubátová, K., *Daňová teorie a politika*,. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, str. 275. ISBN 978-80-7357-574-8.
- Kukalová G., Moravec L., Šulcová-Seidlová M., *Daňová soustava*, 2. vyd. Dotisk Praha: Reprografické studio PEF ČZU v Praze, 2016, str. 155. ISBN 978-80-213-2572-2.
- Marková, H., *Daňové zákony 2016, úplná znění platná k 1.1.2015* 25. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2016, str. 288. ISBN 978-80-271-9019-5.
- Mfcr.cz. *Prezentace – Reforma veřejných financí 2007-2010*. [online]. ©2005-2013. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2016-02-20].
Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/archiv/reforma-verejnych-financi-2007-2010/zakladni-informace-k-rvf>.
- Mísařová, P., Otavová M., *Daň z příjmů srozumitelně*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2015, str. 168. ISBN 978-80-7418-243-3.
- Pelc, V., Pelech, P., *Daně z příjmů s komentářem 2016*. 16. vyd. Olomouc: ANAG, 2016, str. 1040. ISBN 978-80-7554-011-9.
- Pilařová, I., *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.*, 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, str. 163. ISBN-978-80-7357-306-5.
- Pilátová J. a kolektiv, *Daňová evidence komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*, 11. vyd. Olomouc: ANAG, 2016, str. 336. ISBN 978-80-7554-020-1.
- Portál veřejné správy. *Pojistné na sociální zabezpečení*. [online]. ©2016. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/portal/obcan/situace/191/194/4561.html#obsah>.
- Skálová, J., *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. 1. Vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, str. 175. ISBN 978-80-7478-971-7.

- Startpodnikani.cz. *Postup při založení*. [online]. ©2016. Zlín: Technologické inovační centrum s.r.o. Dostupné z: http://www.startpodnikani.cz/index.php?open=postup_pri_zalozeni.
- Široký, J., *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, str. 126. ISBN 978-80-7478-785-0.
- Štohl, P., *Daně 2016 výklad a praktické příklady*, 5. vyd., Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo s.r.o., 2016, str. 181. ISBN 978-80-87314-79-1.
- Úřad vlády České republiky. *Vláda schválila zvýšení minimální mzdy i lepší platové podmínky řidičů autobusů veřejné dopravy*. [online]. ©2009-2016. Praha: Vláda ČR. [cit. 2016-10-05]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-bohuslava-sobotky-schvalila-navyseni-minimalni-mzdy-i-lepsi-platove-podminky-pro-ridice-autobusu-verejne-dopravy--149562/>.
- Vančurová, A., Láchová L., *Daňový systém ČR 2014*. 12. vyd. Praha: VOX a.s., 2014, str. 391. ISBN 978-80-87480-23-6.
- Vančurová, A., *Zdanění osobních příjmů*. 1. vyd., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, str. 427. ISBN 978-80-7478-3883.
- Vychopeň, J., *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 3. vyd., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, str. 245. ISBN 978-80-7552-043-2.
- Ženíšková, M., *Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1.1.2016*. 7. vyd., Olomouc: ANAG, 2016, str. 152. ISBN 978-80-7263-998-4.
- Ženíšková, M., Přib, J., *Zákon o nemocenském pojištění od 1.1.2016 s komentářem a příklady*. 9. vyd., Olomouc: ANAG, 2016, str. 280. ISBN 978-80-7263-993-9.

8.1 Zákony

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (Nový občanský zákoník), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

9 Seznam obrázků

Obrázek 1: Charakteristika daňové soustavy.....	13
Obrázek 2: Schéma pojištění ČR pro rok 2016	34
Obrázek 3: Celkový příjem společníků ATV Moravia s.r.o.	49
Obrázek 4: Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky ATV Moravia s.r.o.	50

10 Seznam tabulek

Tabulka 1: Uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů podle činností.....	17
Tabulka 2: Slevy na dani FO § 35ba, § 35bb pro zdaňovací období 2016	22
Tabulka 3: Daňové zvýhodnění na dítě § 35c, § 35d.....	23
Tabulka 4: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob	24
Tabulka 5: Zálohy na daň z příjmů FO.....	26
Tabulka 6: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob	31
Tabulka 7: Schéma pojistných sazeb pro ČR.....	38
Tabulka 8: Shrnutí registrační povinnosti u OSVČ	40
Tabulka 9: Shrnutí registrační povinnosti u s.r.o.....	42
Tabulka 10: Invertární karta dlouhodobého majetku	44
Tabulka 11: Odměňování společníků ve firmě ATV Moravia s.r.o. za rok 2015	45
Tabulka 12: Model č. 1 odměňování společníků s.r.o.....	46
Tabulka 13: Model č. 2 odměňování společníků s.r.o.....	47
Tabulka 14: Model č. 3 odměňování společníků s.r.o.....	48
Tabulka 15: Model č. 4 odměňování společníků s.r.o.....	48
Tabulka 16: Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu - manželku	52
Tabulka 17: Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	52
Tabulka 18: Pojistné na sociální zabezpečení	53
Tabulka 19: Komparace celkového daňového zatížení – spolupracující osoba manželka	53
Tabulka 20: Výpočet měsíční zálohy na veřejné zdravotní pojištění - spolupracující osoby	54
Tabulka 21: Výpočet měsíční zálohy na sociální pojištění - spolupracující osoby ..	55
Tabulka 22: Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby - manželku a děti	56
Tabulka 23: Pojistné na veřejné zdravotní pojištění	56
Tabulka 24: Pojistné na sociální zabezpečení	57
Tabulka 25: Komparace celkového daňového zatížení – spolupracující osoba manželka a děti.....	57
Tabulka 26: Výpočet měsíční zálohy na veřejné zdravotní pojištění.....	58
Tabulka 27: Výpočet měsíční zálohy na veřejné zdravotní pojištění - spolupracující osoby	58
Tabulka 28: Výpočet měsíční zálohy na sociální pojištění - spolupracující osoby ..	59

11 Seznam zkratek

Zkratka	Pojem
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DPČ	dohoda o provedení činnosti
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPP	dohoda o provedení práce
DPPO	daň z příjmů právnických osob
DŘ	daňový řád
ČR	Česká republika
FO	fyzická osoba
HM	hmotný majetek
HV	hospodářský výsledek
JRF	jednotný registrační formulář
Kč	Koruna česká
NČzd	nezdanitelná část základu daně
OP	odpočitatelná položka
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PO	právnická osoba
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SP	sociální pojištění
ZD	základ daně
ZDP	zákon o dani z příjmů
ZP	zdravotní pojištění
ZPSZ	zákon o pojistném sociálního zabezpečení
ZTP/P	zvláště těžce postižená osoba s průvodcem

Přílohy

A Modelová situace č. 1 rozdělování zisků společníkům ve firmě ATV Moravia s.r.o.

		pan Richard	paní Věra
měsíční	odměna za výkon funkce jednatele	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0

		pan Richard	paní Věra
roční	odměna za výkon funkce jednatele	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0
	základ daně z příjmů ze závislé činnosti	0	0
	daň 15 %	0	0
	sleva na dani	0	0
	daň po slevě	0	0
čistý příjem podle § 6	0	0	
Zisk před zdaněním	1.258.921,-		
Daň z příjmů právnických osob 19 %	239.020,-		
Zisk po zdanění	1.019.901,-		
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	152.985,15,-		
Podíly na zisku k vyplacení	866.915,85,-		

Čistý příjem jednoho společníka	433.457,925,-
Celkový příjem společníka	433.457,925,-
Celkové daňové zatížení společnosti včetně odvodů pro společnost za oba společníky	392.005,15,-

B Modelová situace č. 2 rozdělování zisků společníkům ve firmě ATV Moravia s.r.o.

		pan Richard	paní Věra
měsíční	odměna za výkon funkce jednatele	2.400,-	2.400,-
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	108,-	108,-
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	216,-	216,-
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	0	0
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0

		pan Richard	paní Věra
roční	odměna za výkon funkce jednatele	28.880,-	28.880,-
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	1.296,-	1.296,-
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	2.592,-	2.592,-
	daň 15 %	0	0
	sleva na dani	0	0
	daň po slevě	0	0
	čistý příjem podle § 6	27.504,-	27.504,-
Zisk před zdaněním		1.196.137,-	
Daň z příjmů právnických osob 19 %		227.240,-	
Zisk po zdanění		968.897,-	
Srážková daň z podílu na zisku 15 %		145.334,60,-	
Podíl na zisku k vyplacení		823.562,50,-	
Podíl pro jednoho společníka		411.781,20,-	
Celkový příjem společníka		439.285,20,-	
Celkové zdanění zatížené včetně odvodů pro společnost za oba společníky		380.350,60,-	

C Modelová situace č. 3 rozdělování zisků společníkům ve firmě ATV Moravia s.r.o.

		pan Richard	paní Věra
měsíční	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	17.000,-	17.000,-
	odvod SP zaměstnanec	520,-	520,-
	odvod ZP zaměstnanec	360,-	360,-
	odvod SP společnost	2.000,-	2.000,-
	odvod ZP společnost	720,-	720,-

		pan Richard	paní Věra
roční	mzda z pracovněprávního vztahu	96.000,-	96.000,-
	odvod SP zaměstnanec	6.240,-	6.240,-
	odvod ZP zaměstnanec	4.320,-	4.320,-
	odvod SP společnost	24.000,-	24.000,-
	odvod ZP společnost	8.640,-	8.640,-
	základ daně z příjmů ze závislé činnosti	236.600,-	236.600,-
	daň 15 %	35.490,-	35.490,-
	sleva na dani	24.840,-	24.840,-
	daň po slevě	10.656,-	10.656,-
	čistý příjem podle § 6	182.784,-	182.784,-
	Zisk před zdanění	785.641,-	
Daň z příjmů právnických osob 19 %	149.150,-		
Zisk po zdanění	636.491,-		
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	95.473,65,-		
Podíl na zisku k vyplacení	541.017,40,-		
Podíl pro jednoho společníka	270.508,70,-		
Celkový příjem společníka	453.292,70,-		
Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	352.335,70,-		

D Modelová situace č. 4 rozdělování zisků společníkům ve firmě ATV Moravia s.r.o.

		pan Richard	paní Věra
měsíční	odměna z obchodněprávního vztahu	2.400,-	2.400,-
	odvod SP zaměstnanec	0,-	0,-
	odvod ZP zaměstnanec	108,-	108,-
	odvod SP společnost	0,-	0,-
	odvod ZP společnost	216,-	216,-
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	9.000,-	9.000,-
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0

		pan Richard	paní Věra
roční	odměna za obchodněprávní vztah	28.800,-	28.800,-
	odvod SP zaměstnanec	0,-	0,-
	odvod ZP zaměstnanec	1.296,-	1.296,-
	odvod SP společnost	0,-	0,-
	odvod ZP společnost	2.592,-	2.592,-
	hrubá mzda z pracovněprávního vztahu	108.000,-	108.000,-
	odvod SP zaměstnanec	0	0
	odvod ZP zaměstnanec	0	0
	odvod SP společnost	0	0
	odvod ZP společnost	0	0
	základ daně z příjmů ze závislé činnosti	135.504,-	135.504,-
	daň 15 %	20.325,60,-	20.325,60,-
	sleva na dani	24.840,-	24.840,-
	daň po slevě	0,-	0,-
	čistý příjem podle § 6	135.504,-	135.504,-
Zisk před zdaněním	980.137,-		
Daň z příjmů právnických osob 19 %	186.200,-		
Zisk po zdanění	793.937,-		
Srážková daň z podílu na zisku 15 %	119.090,60,-		
Podíly na zisku k vyplacení	674.846,50,-		

Podíl pro jednoho společníka	337.423,20,-
Celkový příjem společníka	472.927,20,-
Celkové daňové zatížení včetně odvodů pro společnost za oba společníky	313.066,60,-

